

JAAERVERSLAG

2015-2016

Vlaamse
overheid

VLAAMSE
BELASTINGDIENST

CONTACTGEGEVENS

U kan ons bereiken...

/ telefonisch:

De infolijn is bereikbaar via het verkort nummer 1700, **van maandag tot vrijdag van 9 tot 19 uur**. Om lange wachttijden te vermijden, belt u best tussen 12 uur en 19 uur.

Als u de infolijn wil contacteren vanuit het buitenland, kan dit op het nummer **(00 32) 2 553 17 00**.

/ via e-mail:

via het contactformulier op <http://belastingen.vlaanderen.be/email>

/ schriftelijk op het adres:

Vlaamse Belastingdienst

Vaartstraat 16

9300 AALST

/ via een bezoek aan een van onze loketten:

De openingsuren van onze loketten vindt u op <http://belastingen.vlaanderen.be/loketten>.

Omwille van de specificiteit en complexiteit van dossiers over erfbelasting of registratiebelastingen, willen wij er voor zorgen dat de juiste contactpersonen u te woord kunnen staan. Als u wil langskomen, moet u vooraf een afspraak maken via het gratis nummer 1700 of het contactformulier op onze website.

Administratieve hoofdzetels

Ellipsgebouw
Koning Albert II-laan 35 bus 62
1030 BRUSSEL

Postsite
Vaartstraat 16
9300 AALST

Overige loketten

Provincie Antwerpen

- Copernicuslaan 50, 2018 ANTWERPEN
- Zwartzustervest 24, 2800 MECHELEN
- Steenweg op Gierle 100, 2300 TURNHOUT

Provincie Limburg

- Koningin Astridlaan 50, 3500 HASSELT
- Jaarbeurslaan 19, 3600 GENK

Provincie Oost-Vlaanderen

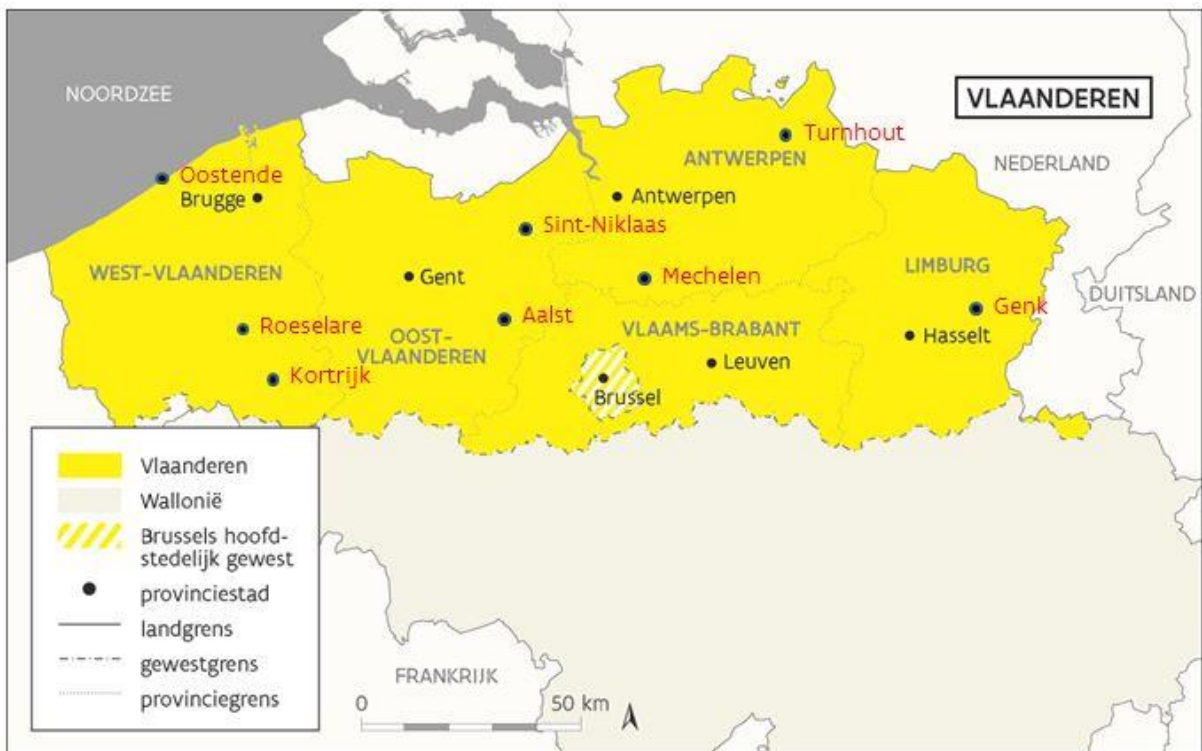
- Koningin Maria Hendrikaplein 70, 9000 GENT
- Parklaan 33, 9100 SINT-NIKLAAS

Provincie Vlaams Brabant

- site Lavoisier, 1080 Brussel (*enkel kmheffing*)
- Brouwerstraat 3, 3000 LEUVEN
- Diestsepoort 6 bus 11, 3000 LEUVEN

Provincie West-Vlaanderen

- Koning Albert I-laan 1.2 bus 11, 8200 BRUGGE
- Kasteelkaai 1, 8500 KORTRIJK
- Vrijhavenstraat 3, 8400 OOSTENDE
- Ter Reigerie 9, 8800 ROESELARE

- Regionale kantoren buiten provinciehoofdsteden
- provinciehoofdsteden

INHOUDSOPGAVE

Contactgegevens	0
Inhoudsopgave	2
Onze organisatie	4
Oprichting en taken	4
Organisatiestructuur	5
de afdelingen	6
de ondersteunende diensten	6
Uitvoering vijfde en zesde Staatshervorming	7
Ondernemingsplan 2015-2019: beschrijving van de strategische en operationele doelstellingen	9
Strategische doelstelling 1: de inning en bezwaarafhandeling van de gewestbelastingen in eigen beheer	9
Strategische doelstelling 2: maximale fiscale compliance VIA een coherent fiscaal kader	12
Strategische doelstelling 3: invordering van niet-fiscale schuldvorderingen	15
Strategische Doelstelling 4: performante dienstverlening aan openbare besturen op vlak van vastgoedtransacties en als authenticerende derde	16
Strategische Doelstelling 5: efficiënte en effectieve interne werking	17
Onze heffingen	20
Onroerende voorheffing	20
berekening: op basis van het Kadastraal Inkomen	20
grafieken m.b.t. Kadastraal Inkomen en ingekohierde bedragen	21
verminderingen	23
vrijstellingen	24
enkele kerncijfers m.b.t. inkohiering en inning onroerende voorheffing	25
Jaarlijkse verkeersbelasting	28
berekening: op basis van vermogen, milieukeurmerken of MTM	28
grafieken m.b.t. aantallen voertuigen en ingekohierde bedragen	30
verminderingen	31
vrijstellingen	31
enkele kerncijfers m.b.t. inkohiering en inning Jaarlijkse Verkeersbelasting	33
aanvullende verkeersbelasting	34
Belasting op Inverkeerstelling	35
grondslag van de BIV voor niet-leasingvoertuigen: milieukeurmerken van het voertuig	35
grondslag van de BIV voor leasingvoertuigen: motorvermogen van het voertuig	36
Verkrottingsheffing gebouwen of woningen	37
berekening	37
Leegstandsheffing bedrijfsruimten	39

berekening _____	39
Planbatenheffing _____	40
procesverloop in hoofdlijnen _____	40
berekening _____	41
vrijstellingen _____	41
opschorting van betaling _____	42
opbrengsten van de planbatenheffing _____	42
enkele kerncijfers m.b.t. de inkohiering en inning van de planbatenheffing _____	43
Erfbelasting _____	44
de aangifte van nalatenschap _____	44
waardering van de activa _____	45
waardering van de schulden (passiva) _____	45
verminderingen en vrijstellingen _____	45
overlijdens en verwerkte dossiers _____	47
enkele kerncijfers m.b.t. inkohiering en inning erfbelasting _____	47
Registratiebelastingen _____	50
recht op hypotheekvestiging _____	50
verkooprecht _____	50
verdeelrecht _____	51
schenkbelasting _____	52
enkele kerncijfers m.b.t. inkohiering en inning registratiebelastingen _____	52
<i>Inningsresultaten 2015 & 2016 volgens ESR-aanrekeningsregels _____</i>	55
<i>Voortdurend streven naar kwaliteit _____</i>	60
Klachtendienst _____	60
Vlaamse Ombudsdienst _____	60

ONZE ORGANISATIE

OPRICHTING EN TAKEN

De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) bestaat sinds 11 juni 2004 als zelfstandig agentschap. Het maakt deel uit van het beleidsdomein Financiën en Begroting (FB). VLABEL heeft als hoofdtaak de uitvoering van het beleid inzake Vlaamse Fiscaliteit. In het oprichtingsbesluit staan de volgende missie en visie verwoord:

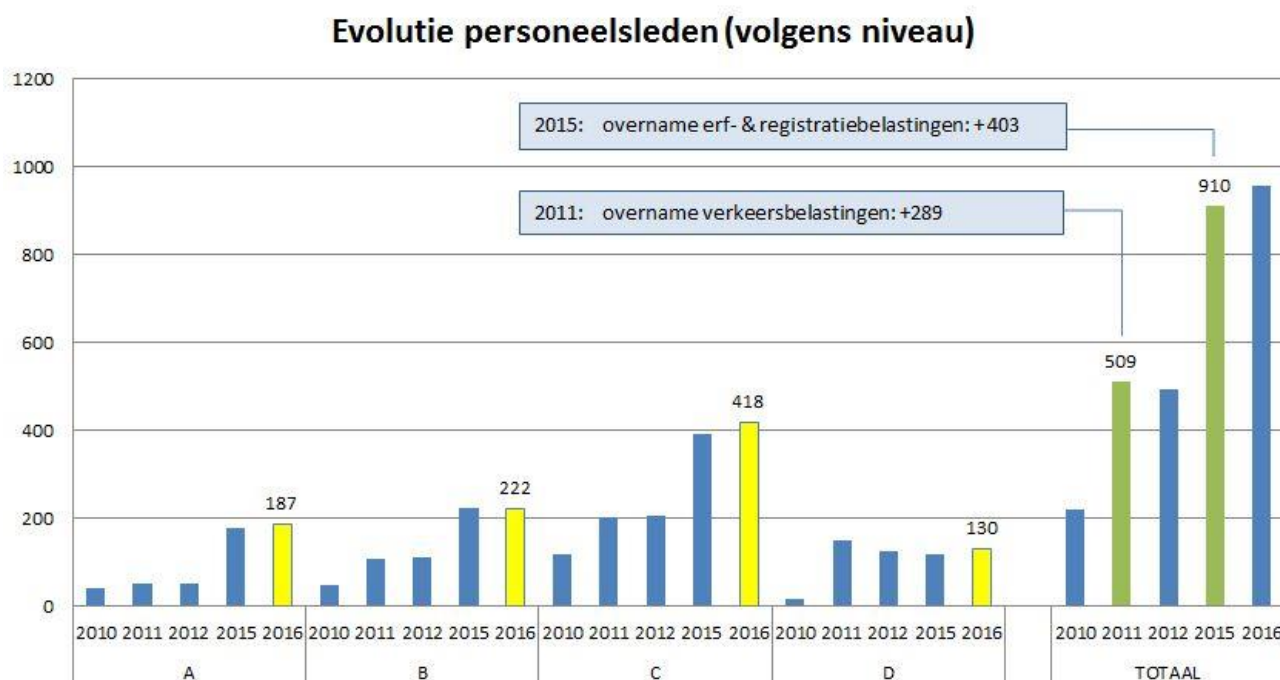
“Het agentschap heeft als missie de Vlaamse belastingen op een efficiënte en effectieve wijze te innen en in te vorderen. Hierbij hanteert het agentschap volgende principes: maximale klantgerichtheid; minimalisering van de administratieve formaliteiten door aanwending van moderne technologische hulpmiddelen; gelijkberechtiging; tijdigheid en correctheid van afhandeling.”

Sinds de oprichting in 2004 kende de Vlaamse Belastingdienst een grote groei. In uitvoering van de opeenvolgende staats Hervormingen werden belangrijke bevoegdheidspakketten overgedragen van de federale naar de Vlaamse overheid. Voor de Vlaamse Belastingdienst resulteerde dit in de overname van de “dienst van de belastingen”, waarbij enerzijds bepaalde taken van de FOD Financiën werden overgenomen en anderzijds belangrijke aantallen personeelsleden de overstap maakten. Op die manier groeide de dienst tot een agentschap met meer dan 900 personeelsleden. Ook de vroegere federale aankoopcomités werden bij de Vlaamse Belastingdienst geïntegreerd en omgevormd naar een zelfstandige afdeling Vastgoedtransacties.

De laatste opstap in 2016 betrof de personeelsleden die instaan voor de handhaving van de kilometerheffing.

Ondanks deze personeelsuitbreidingen, heeft de Vlaamse Belastingdienst de afgelopen jaren ook een significante bijdrage geleverd aan de op niveau van de Vlaamse overheid vooropgestelde personeelsbesparingen. Zo werd reeds in 2014 een personeelsbesparing van 6,5% of een personeelsreductie van 32 personeelsleden gerealiseerd. Van de vooropgestelde personeelsbesparingen voor de huidige legislatuur (-10% of -53 personeelsleden), had de Vlaamse Belastingdienst eind 2016 reeds een personeelsreductie van 8,5 % of 45 personeelsleden gerealiseerd. Deze personeelsreductie werd in hoofdzaak gerealiseerd via niet vervanging ná natuurlijke uitstroom (pensionering). Dergelijke aanpak heeft de organisatie er uiteraard toe genoodzaakt om nog sterker in te zetten op efficiëntere werkprocessen.

grafiek 1: evolutie aantal personeelsleden 2010-2016 (volgens niveau)

ORGANISATIESTRUCTUUR

De Vlaamse Belastingdienst heeft taken op het vlak van:

- / de Vlaamse fiscaliteit:
  - o de inning en invordering, met inbegrip van de inkohiering en de bezwaarafhandeling, van de Vlaamse belastingen, [...]
  - o de uitoefening van de fiscale controle met betrekking tot deze belastingen;
  - o het leveren van de vereiste beleidsgerichte input;
  - o het uitreiken van attesten voor fiscale vrijstellingen en verminderingen, voor zover deze taak niet door de Vlaamse Regering aan een ander beleidsdomein werd toegewezen;
- / het invorderen van niet fiscale schuldvorderingen;
- / het innen van retributies en bijzondere (sector)bijdragen voor zover deze taak door de Vlaamse Regering aan het agentschap werd toegewezen (*momenteel geen taken toegewezen*);
- / het uitvoeren van taken m.b.t. vastgoedtransacties, omschreven in de Vastgoedcodex.

Deze wettelijk vastgelegde taken vinden we terug in de organisatiestructuur.

De Vlaamse Belastingdienst bestaat nu uit vijf afdelingen en drie ondersteunende diensten.

DE AFDELINGEN

- de afdeling Taxatie:
  - *verwerkt de inkomende datastromen en aangiften tot aanslagbiljetten*
  - *voert kwaliteitscontroles uit op aanslagbiljetten vooraleer ze te verzenden*

De belastingvestiging betrof vroeger voornamelijk het verwerken van inkomende datastromen zoals kadastrale gegevens, voertuiggegevens en gegevens aangaande de persoonlijke toestand van de belastingplichtigen. Sinds de overname van de erf- en registratiebelastingen gaat belangrijke personeelscapaciteit naar de fiscale analyse van de ontvangen akten en aangiften.

- de afdeling Klantenmanagement:
  - *beheert en verdeelt binnenkomende brief- en mailwisseling binnen de organisatie*
  - *behandelt eenvoudige dossiers onmiddellijk*
  - *voert controleacties op de baan uit*

Sinds de opstart van de kilometerheffing in april 2016 zet de afdeling Klantenmanagement naast de controleurs voor de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling (BIV) ook personeelsleden in voor de controle op de kilometerheffing.

- de afdeling Inning en Regelgeving:
  - *volgt de betalingen van belastingplichtigen op en verwerkt ze boekhoudkundig*
  - *onderneemt stappen om betaling te verzekeren (bv. invordering via gerechtsdeurwaarder, loonbeslag,...)*
  - *vrijwaart betaling door bewarende maatregelen (bv. via wettelijke hypotheek)*
  - *volgt de geschillenprocedures voor de fiscale en administratieve rechtbanken op*
  - *verstrekt intern juridische adviezen en adviseert de personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst in complexe fiscale en juridische dossiers*
  - *coördineert de opmaak en bijsturing van de eigen fiscale regelgeving en ondersteunt de minister bij het fiscale beleid*
- de afdeling Dossierbehandeling:
  - *behandelt bezwaarschriften en aanvragen tot vrijstelling en verminderingen*
  - *beheert complexere dossiers (bv. afbetalingsplannen)*
  - *ontvangt belastingplichtigen aan de loketten of na afspraak*
  - *verzorgt telefonische eerste- en tweedelijnsdienstverlening aan belastingplichtigen, in samenwerking met 1700*
- de afdeling Vastgoedtransacties:
  - *verleent diensten aan openbare besturen op vlak van vastgoedtransacties en als authenticerende derde, waarbij de belangen van alle betrokken partijen worden bewaakt (verwerving of vervreemding van onroerende goederen, onteigeningsprocedures, ...)*

DE ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

- het dienstencentrum VFP:
  - *staat samen met de ICT-cel van het departement Financiën en Begroting en de externe ICT-partner(s) in voor de informaticaveiligheid*
  - *verzekert de goede werking van het Vlaams Fiscaal Platform (VFP). Dit is het overkoepelend ICT-platform voor de verwerking van alle heffingen die door de Vlaamse Belastingdienst worden geïnd.*
  - *coördineert de gegevensuitwisseling met de derde partijen*
  - *voert eigen (functionele) analyses uit en implementeert wijzigingen aan het VFP*
  - *staat in voor de managements- en beleidsrapportering*

- de stafdienst:
  - *ondersteunt de leidend ambtenaar op vlak van het algemeen beleid van de organisatie, van HR, van organisatie- en procesontwikkeling*
  - *verzorgt vorming en kennisbeheer, en geeft interne opleidingen*
  - *omvat de eigen interne inspectiedienst, die o.m. de kwaliteit van dossiers controleert en daaromtrent aanbevelingen geeft, en die instaat voor de coördinatie van risico-gestuurde organisatiebeheersing*
- de projectorganisatie migratie gewestbelastingen
  - *bereidde samen met het management van VLABEL de overheveling van de verkeersbelastingen en de Registratie- en Successierechten naar het Vlaamse niveau voor*

De projectorganisatie migratie gewestbelastingen wordt ad hoc ingevuld met projectmedewerkers in de periodes van transitie. Er is geen permanente personeelsbezetting. Ze wordt opnieuw opgezet voor de overname van de cluster gewestbelastingen rond de belasting op Spelen en Weddenschappen.

UITVOERING VIJFDE EN ZESDE STAATSHERVORMING

In het kader van de vijfde en zesde staatshervorming werd in 2011 de inning van de verkeersbelastingen, en in 2015 de registratie- en successierechten overgenomen van de federale overheid.

Bij de overnametrajecten heeft de Vlaamse Belastingdienst steeds continuïteit voorzien, zowel naar belastinginkomsten als naar de dienstverlening aan de maatschappij toe. Het agentschap heeft er steeds naar gestreefd de overgang voor de burgers, bedrijven en belanghebbenden zo naadloos mogelijk te laten verlopen, onder andere door in te zetten op een digitale dienstverlening via het belastingportaal Vlaanderen. In 2015 richtte de Vlaamse Belastingdienst zich in eerste instantie op het verzekeren van de continuïteit van de erf- en registratiebelastingen, zoals de successie- en registratierechten voortaan worden genoemd. Vanaf 2016 werd de focus uitgebreid naar procesverbeteringen en het uitvoeren van administratieve controles, voornamelijk op de aangiften van nalatenschap en de gunstregimes in de registratiebelasting.

Vanaf 2019 zal het Vlaams Gewest ook de belasting op spelen en weddenschappen, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken overnemen. Het voorbereidingstraject hiervoor werd eind 2016 opgestart.

Bij de overnametrajecten worden een aantal deeltrajecten aangestuurd.

/ op vlak van HR & Personeel

- **Communicatie:** na de betekening van de overname heeft de Vlaamse Belastingdienst een uitgebreide communicatie naar kandidaat-personeelsleden toe voorzien. Via roadshows werd het agentschap voorgesteld aan de werknemers van de FOD Financiën die mogelijk zouden tewerkgesteld worden bij de Vlaamse Belastingdienst. Een informatieve website, een algemene mailbox voor vragen en een informatiebrochure werden eveneens voorzien.
- **Inzet nieuwe personeelsleden:** de personeelsdienst heeft met de betrokken personeelsleden oriënteringsgesprekken gevoerd om te peilen naar hun kennis, capaciteiten en verwachtingen. Enkele sleutelpersonen werden reeds vóór de officiële overname van de erf- en registratiebelasting ingezet en ingekanteld in de projectorganisatie migratie

gewestbelastingen, om de overdracht van taken in goede banen te leiden en hun praktijkkennis ten dienste te stellen van de organisatie. De nieuwe personeelsleden zijn tewerkgesteld in de functie die het best aanleunt bij hun voorkennis en capaciteiten.

- Bedrijfscultuur: rekening houdend met de verschillen in bedrijfscultuur tussen de FOD Financiën en de Vlaamse Belastingdienst werd van meet af aan ingezet op de integratie van de nieuwe personeelsleden binnen de Vlaamse Belastingdienst. Vanaf de indiensttreding hebben de nieuwe personeelsleden kunnen deelnemen aan een onthaaldag en hebben ze verschillende opleidingstrajecten kunnen doorlopen. Voor het nieuw leidinggevend kader was er een voorafgaande onthaaldag met de focus op veranderingsmanagement voorzien.

/ op vlak van ICT

Het Vlaams Fiscaal Platform (VFP) maakt het mogelijk de heffingen digitaal te beheren. Het VFP is een modulair platform, zodat nieuwe heffingen telkens kunnen worden geïntegreerd. Na de overname van de erf- en registratiebelasting lag de focus in 2015 op het opstarten, uitrollen en beheersen van de verschillende taxatieprocessen, terwijl in 2016 werk gemaakt werd van de ontwikkeling van aanvullende processen, zoals de controle op de gunstregimes.

/ op vlak van facility

- Omwille van de grote toename van het aantal personeelsleden heeft de Vlaamse Belastingdienst ervoor geopteerd een nieuwe productiezetel op te richten in Aalst. De locatie aan de Bauwensplaats werd verlaten en overgebracht naar een nieuw gebouw in de Vaartstraat. De eigen dienst Facility van het beleidsdomein stond in voor het zoeken en volledig uitrusten van de nieuwe productiezetel. De postkamer – waar alle post van burgers wordt verzameld en ingescand, en vanwaar uit de meeste briefwisseling met burgers vertrekt – werd eveneens ingericht in de nieuwe productiezetel.
- Bij de overname van de erf- en registratiebelasting in 2015 zijn acht nieuwe vestigingen in de centrumsteden voorzien. In de reeds bestaande zetels in de provinciehoofdsteden, waar we meestal gehuisvest zijn in de VAC's, die vlot bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, zijn aanvullende werkplekken gecreëerd. Door personeelsleden de mogelijkheid te bieden dichterbij huis of van thuis uit te werken, draagt de Vlaamse Belastingdienst ook bij aan de balans tussen werk en privéleven en aan de mobiliteitsproblematiek.

/ op vlak van legistiek

De wetgeving voor de overgenomen gewestbelastingen is geïntegreerd in de Vlaamse Codex Fiscaliteit; tegelijk werden de procedures voor de erf- en registratiebelasting hervormd, vereenvoudigd, en tegelijkertijd afgestemd op de andere gewestbelastingen. Op die manier wordt gestreefd naar uniformiteit in procedures voor zowel administratie als belastingplichtige.

ONDERNEMINGSPLAN 2015-2019: BESCHRIJVING VAN DE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

In 2014 werd een lange-termijn ondernemingsplan voorbereid, dat een logische verderzetting is van de eerdere beheersovereenkomsten. De kerntaken en doelstellingen van de Vlaamse Belastingdienst zijn immers niet of nauwelijks gewijzigd, met uitzondering van de taken van de afdeling Vastgoedtransacties.

Door de verdere uitvoering van de vijfde staatshervorming kende de Vlaamse Belastingdienst met de overname van de registratie- en successierechten zijn grootste groei tot op heden.

De bestaande meetfactoren en indicatoren, waarvoor de rapportering is opgenomen in bijlage, voor de heffingen die VLABEL reeds inde, zijn maximaal doorgetrokken naar de nieuwe heffingen, zodat een consistente en samenhangende set van indicatoren conceptueel is samengesteld.

Het ondernemingsplan bepaalt in functie van de missie, de taakstelling en de basisprincipes de strategische doelstellingen van de Vlaamse Belastingdienst, en de hieruit afgeleide operationele doelstellingen en strategische projecten. Naast een beperkte omschrijving van hoofdprocessen die ressorteren onder de strategische en operationele doelstelling worden kort een aantal blikvangers die er op betrekking hebben, aangehaald.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: DE INNING EN BEZWAARAFHANDELING VAN DE GEWESTBELASTINGEN IN EIGEN BEHEER

De eerste en voornaamste strategische doelstelling bevat de basisopdracht van de Vlaamse Belastingdienst in zijn rol als uitvoerende entiteit van het fiscale beleid, met name de inning en invordering van de huidige gewestbelastingen die in eigen beheer worden geïnd, inclusief de randprocessen die er mee gepaard gaan. Ook de bezwaar- en geschilafhandeling van deze belastingen, en het uitoefenen van controle-activiteiten wordt in deze doelstelling begrepen.

In chronologische volgorde gaat het om taken op vlak van volgende belastingen en heffingen:

- Belastingen op leegstand en verkrotting voor woningen (1995, intussen opeenvolgende bevoegdheids-overdrachten naar lokale besturen)
- Kijk- en Luistergeld (1997, nultarief sinds 2003)
- Onroerende voorheffing (1999)
- Leegstandsheffing Bedrijfsruimten (1999)
- Verkeersbelastingen (2011)
- Planbatenheffing (2011)
- Registratiebelasting (2015)
- Erfbelasting (2015)
- Kilometerheffing (2016)

Kernbegrippen in de doelstelling zijn: efficiënt, effectief en klantgericht. Deze vertalen zich concreet in het vrijwaren van de belangen van de Vlaamse overheid zelf op het vlak van inkomstenverwerving, alsook van de provincies en gemeenten via de inning van hun opcentiemen of opdecimen.

SD1. instaan voor de efficiënte, effectieve, klantgerichte en maatschappelijk verantwoorde inning van de gewestbelastingen in eigen beheer, om de beoogde begrotings- en thesauriedoelstellingen van de Vlaamse overheid en lokale besturen te vrijwaren en de beoogde beleidseffecten te sorteren

De onderliggende operationele doelstellingen omschrijven meer concreet de deeltaken:

OD 1.1. het ab initio zo correct mogelijk vestigen en innen van de gewestbelastingen, waarbij eventuele vrijstellingen, kortingen of verminderingen maximaal automatisch worden toegekend door een doorgedreven datamanagement

- / creëren vorderingen eigen-beheer-gewestbelastingen (de volledige en tijdige inkohiering op basis van de gegevens (met betrekking tot de belastbare feiten en elementen zoals ze door de authentieke bronnen worden aangeleverd, dan wel via aangifte aan het agentschap kenbaar worden gemaakt)
- / inning eigen beheer gewestbelastingen (een maximale inning van de verschuldigde bedragen met de inzet van minimale kosten voor zowel burger als overheid, door het efficiënt en effectief inzetten van de mogelijkheden tot inning die het agentschap ter beschikking staan)
- / bewarende maatregelen
- / financieel beheer

OD1.2. beheren van de inningskosten en bewaken van de kostenefficiëntie van de inningsprocessen

- / beheren nalatigheids- en moratoriumintresten
- / correcte registratie van, controle op en uitbetaling van reguliere innings- en geschilkosten rechtstreeks verbonden aan de inning van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen
- / financiële rapportering en controle
- / uitoefenen van controle op en betaling van erelonen, facturen, kostenlistings

OD1.3. de efficiënte en effectieve dossierbehandeling om de betwiste wederzijdse financiële rechten en verplichtingen van belastingplichtige en overheid zo vlug mogelijk definitief vast te stellen

- / behandeling van de eigenlijke bezwaren tegen de verzonden aanslagbiljetten (het tijdig behandelen van dossiers met betrekking tot vrijstellingen, verminderingen of schorsingen die wel automatisch hadden kunnen worden toegekend, nadat al een aanslagbiljet is verzonden)
- / behandeling van de oneigenlijke bezwaren tegen de verzonden aanslagbiljetten (het tijdig behandelen van dossiers met betrekking tot vrijstellingen, verminderingen of schorsingen die niet automatisch kunnen worden toegekend, of met betrekking tot de belastbare grondslag of vestiging, nadat al een aanslagbiljet is verzonden)
- / behandeling van meldingen, vragen om informatie

- / behandelen van geschillenprocedures voor administratieve of fiscale rechtsbanken

OD1.4. het uitvoeren van diverse controle-activiteiten met betrekking tot de eigen-beheer-gewestbelastingen, om na te gaan of de fiscale regelgeving correct wordt nageleefd door de belastingplichtige, door de administratie en door derde betrokken partijen

- / uitvoeren van dagelijkse controle-opdrachten m.b.t. personenwagens en vrachtwagens, o.a. met behulp van ANPR en WIM
- / administratieve naverwerking van de controles
- / efficiënt inzetten van de controleurs gewestbelastingen ten behoeve van interne advisering, aanvullend op administratieve processen

OD1.5: informatie en communicatie in dagelijkse werking

- / communicatie met burgers en bedrijven, via brief- of mailwisseling, telefonisch of bij loketbezoek

Een aantal belangrijke aandachtspunten bij deze strategische en operationele doelstellingen:

- / Het agentschap streeft naar een efficiënte, effectieve, klantgerichte en maatschappelijk verantwoorde inning van de gewestbelastingen in eigen beheer. Een eerste stap hierbij is het zo correct mogelijk taxeren van de belasting door het maximaal automatisch toekennen van eventuele vrijstellingen, kortingen en verminderingen aan de hand van een doorgedreven datamanagement. De Vlaamse Belastingdienst maakt hiervoor zo veel mogelijk gebruik van authentieke bronnen en zet volop in op elektronische gegevensuitwisselingen met onder andere de FOD Financiën en het notariaat. De taxatieprocessen worden permanent bijgestuurd.
- / De Vlaamse Belastingdienst heeft de voorbije jaren steeds een hoog inningspercentage kunnen behalen door de tijdige inkohiering en het toepassen van verschillende invorderingsstrategieën. In 2015 werd voor de onroerende voorheffing bijvoorbeeld een inningspercentage van 99,18% bereikt. Inningskosten worden zo goed mogelijk beheerd, terwijl ook de kostenefficiëntie van de inningsprocessen bewaakt wordt.
- / De Vlaamse Belastingdienst streeft naar een efficiënte en effectieve behandeling van bezwaren en klachten. Het aantal bezwaren daalt jaar na jaar, onder meer door in te zetten op een meer correctere vestiging van de belasting. De initieel opgelopen achterstand in de bezwaarafhandeling voor erf- en registratiebelasting wordt systematisch weggewerkt.
- / De kilometerheffing is sinds april 2016 in voege. De eigenlijke inning is door de drie gewesten uitbesteed aan een privé-partner, onder toezicht van het intergewestelijk coördinatie-orgaan Viapass (www.viapass.be). De Vlaamse Belastingdienst staat in het Vlaams Gewest in voor de organisatie van de controle en handhaving. Bij de start was Vlaanderen als enige van drie gewesten volledig voorbereid op de start van de handhaving. Alle personeel was aangeworven en had een opleiding genoten, de informaticatoepassingen waren voorzien, de controlevoertuigen en –apparatuur was beschikbaar.

/ Door controleactiviteiten, voornamelijk gericht op verkeersbelasting en kilometerheffing, wordt nagegaan of de fiscale regelgeving correct wordt nageleefd. De Vlaamse Belastingdienst heeft controleteams op de weg en maakt onder andere gebruik van de ANPR-camera's (camera's met automatische nummerplaatherkenning) en de WIM-meetsystemen (Weigh In Motion) van het Agentschap Wegen en Verkeer. Door vergelijking van de gegevens van de ANPR-camera's met de gegevens uit het VFP kunnen de controleurs optreden bij een overtreding en overgaan tot onmiddellijke inning van achterstallige verkeersbelastingen en de verschuldigde boete. Deze aanpak heeft een sterke signaalfunctie naar andere wanbetalers.

Voor de controle op de kilometerheffing gebruikt de Vlaamse Belastingdienst een geïntegreerd systeem van mobiele controleploegen en geautomatiseerde handhavingssystemen, waarbij de gegevens worden verwerkt in het handhavingscentrum. Een anoniem controlevoertuig combineert een mobiele controle met de ingebouwde ANPR-camera, waardoor op verschillende plaatsen kan gecontroleerd worden. Naast de controles op eigen initiatief voert de Vlaamse Belastingdienst ook controles uit in samenwerking met de politie of andere overheidsinstellingen. De controleresultaten tonen aan dat het percentage overtreders geleidelijk aan daalt.

tabel 1: evolutie controleresultaten personenwagens 2011-2016

kalenderjaar	aantal controles	aantal overtredingen	% overtreders	geïnd bedrag (hoofdsom & boete)
2011	118.912	3.158	2,66 %	1.508.739,73 €
2012	330.098	6.971	2,11 %	3.592.195,97 €
2013	349.069	7.228	2,07 %	3.117.255,11 €
2014	543.468	8.207	1,51 %	4.077.061,00 €
2015	678.482	7.348	1,08 %	3.526.633,60 €
2016	896.407	8.208	0,92%	4.991.625,7 €

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: MAXIMALE FISCALE COMPLIANCE VIA EEN COHERENT FISCAAL KADER

Als tweede strategische doelstelling schenkt de Vlaamse Belastingdienst extra aandacht aan de aanvaarding van het fiscale beleid door de burger (fiscal compliance), onder meer door het voeren van een gericht informatie- en communicatiebeleid en door het periodiek uitvoeren van een klantentevredenheidsonderzoek.

Vanzelfsprekend hebben ook andere strategische doelstellingen indirect hun impact op de fiscal compliance: een klantgerichte en efficiënte inning komt uiteraard ook de aanvaarding van de Vlaamse fiscaliteit ten goede.

SD2: meewerken aan en het beleidsmatig ondersteunen van de minister bij het verder uitbouwen van een coherent fiscaal kader, teneinde bij te dragen aan een maximale fiscale compliance

OD2.1 het leveren van de vereiste beleidsgerichte input voor beleidsvoorbereiding en -evaluatie en bij de aansturing van de uitvoering van het beleid

- / beleidsrapportering, structureel en ad hoc
- / parlementaire vragen (schriftelijke vragen en vragen om uitleg)
- / omzetten van klachten en ombudsnota's naar aanbevelingen tot bijsturing van de interne werking of het beleid
- / studie- en adviesopdrachten m.b.t. Vlaamse fiscaliteit en regelgeving

OD2.2: beheren regelgeving

- / juridisch-technisch adequate omzetting van de beleidsdoelstelling naar transparante en eenduidige regelgevende teksten
- / verduidelijken regelgeving via omzendbrieven, administratieve standpunten, commentaren

OD2.3 meewerken aan het uitwerken en voeren van een gericht informatiebeleid

- / het aan burgers in het algemeen verstrekken van duidelijke en correcte inhoudelijke informatie met betrekking tot de gewestbelastingen
- / het aan de betrokken belastingplichtigen verstrekken van duidelijke en correcte informatie met betrekking tot lopende dossiers
- / het actief prospecteren naar mogelijke verbeterpunten inzake de inning van de gewestbelastingen die in eigen beheer worden geïnd, onder meer door een periodieke klantenbevraging

Een aantal belangrijke aandachtspunten bij deze strategische en operationele doelstellingen:

- / De Vlaamse Belastingdienst heeft de afgelopen jaren de fiscale compliance van belastingplichtigen – zowel burgers als bedrijven – stelselmatig vergroot door
    - o in te zetten op een betere informatievoorziening en de communicatiekanalen verder uit te bouwen: belastingplichtigen kunnen de Vlaamse Belastingdienst via volgende kanalen bereiken:
      - telefonisch via de 1700-lijn voor eerstelijns informatie. Voor inhoudelijke vragen wordt het gesprek doorgeschakeld naar een telefoonpool van medewerkers van de Vlaamse Belastingdienst. Als het gesprek niet onmiddellijk kan beantwoord worden wordt dit geëscaleerd naar meer gespecialiseerd personeel die de beller zullen hercontacteren voor een antwoord op hun vragen.
      - elektronisch via het contactformulier op de website;
      - schriftelijk via brief;
      - fysiek bij de geografisch verspreide loketten.
- Dit laat de belastingplichtige toe zelf te kiezen welk kanaal zijn voorkeur geniet. Bovendien werd de website van de Vlaamse Belastingdienst in 2015 nogmaals vernieuwd en aangepast aan de nieuwe look-and-feel van de Vlaamse overheid. De website kan van op verschillende toestellen geraadpleegd worden;

- het voorzien van simulatiemodules voor onroerende voorheffing en verkeersbelasting. Voor de simulatie van de verkeersbelasting is ook een app beschikbaar;
- in te zetten op stakeholdermanagement: de Vlaamse Belastingdienst overlegt regelmatig met belangengroepen en beroepsverenigingen, zoals het notariaat. Voor de opstart van de kilometerheffing werd bijvoorbeeld ook uitvoerig overleg gevoerd met de transportorganisaties, zoals Febetra. De Vlaamse Belastingdienst heeft ook een reflectiegroep opgericht, waarbij vertegenwoordigers van het agentschap en vertegenwoordigers van de sector (notariaat, advocatuur, academische wereld, ...) deelnemen aan een driemaandelijks overleg omtrent registratie- en erfbelasting.

/ Het agentschap levert strategische input voor het beleid, onder meer op vlak van:

- de vergroening van de verkeersfiscaliteit, waarbij sinds 2016 ook milieukeurmerken als parameters worden gebruikt voor de berekening van de verkeersbelasting en de milieuparameters voor de belasting op inverkeerstelling werden bijgesteld overeenkomstig de technologische evolutie;
- de verlaging en vergroening van de schenkingsrechten sinds 1 juli 2015. De aanpassing van de tarieven leidde tot een sterke stijging van het aantal schenkingen van onroerende goederen, wat een positief effect had op de ontvangsten;
- de vermindering van het verkooprecht en de schenkbelasting voor beschermde monumenten;
- de fiscale regularisatie: de tijdelijke Vlaamse fiscale regularisatie laat natuurlijke personen en rechtspersonen toe bedragen waarvoor geen erf- of registratiebelasting betaald werd te regulariseren;
- de verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit, waarbij de bestaande fiscale gunst- en uitzonderingsregimes in kaart werden gebracht en suggesties tot optimalisering geformuleerd;
- de decentralisatie van de verkrottingsheffing, waarbij de gemeentebesturen sinds 2017 zelf instaan voor de bestrijding van de verwaarlozing en ervoor kunnen kiezen zelf een heffing voor ongeschikte en onbewoonbare woningen in te voeren;
- de voorbereiding van de herziening van de erf- en registratiebelasting, waarbij de erfbelasting meer zal worden afgestemd op de huidige samenlevingsvormen en voor de registratiebelasting een budgetneutrale vereenvoudiging van de registratierechten voorzien zal worden;
- de voorbereiding van het rekeningrijden voor personenwagens via het Regionaal Ambtelijk Coördinatieplatform (RACP). Dit platform onderzoekt de mogelijkheden om het systeem van de kilometerheffing op termijn uit te breiden naar personenwagens en eventueel naar lichte vrachtwagens met een maximaal toegelaten massa kleiner dan 3,5 ton.

/ De Vlaamse Belastingdienst heeft met de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) een eigen fiscaal wetboek voor de gewestbelastingen in eigen beheer, met uitzondering van de planbatenheffing die verankerd blijft in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Het doel van de VCF is de Vlaamse fiscale regelgeving te bundelen (zowel het procedureel als het materieelrechtelijk luik). De VCF heeft een transparante structuur met een uniforme opbouw van de regelgeving per gewestbelasting. Deze structuur laat toe om nieuwe gewestbelastingen in de VCF op te nemen, zoals de erf- en registratiebelasting vanaf de overname in 2015.

- / Een intern besluitvormingsorgaan voor de behandeling van voorafgaande beslissingen (rulings) werd opgericht. Voor gemengde rulings werkt de Vlaamse Belastingdienst samen met de federale dienst Voorafgaande Beslissingen. Naast de rullingdienst organiseert de Vlaamse Belastingdienst ook een intern standpuntenoverleg. De beslissingen van de rullingdienst en het standpuntenoverleg worden gepubliceerd op de website van de Vlaamse Belastingdienst om de belastingplichtigen nog meer informatie te bieden.

	2015		2016		
	“zuivere” rulings	“gemengde” rulings	“zuivere” rulings	“gemengde” rulings	
Erfbelasting	3		12	15	
Registratiebelasting	6	3	41	8	58
Erf- & Registratiebelasting			5		5
Onroerende Voorheffing			2		2
	9	3	60	8	80

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: INVORDERING VAN NIET-FISCALE SCHULDVORDERINGEN

De derde strategische doelstelling betreft het verder ter beschikking stellen van de invorderingsexpertise van de Vlaamse Belastingdienst aan andere entiteiten van de Vlaamse overheid.

Een aantal andere beleidsdomeinen doen beroep doen op de Centrale Invorderingscel voor de inning van niet-fiscale schuldvorderingen. Zo treedt V LABEL bvb. op voor de gedwongen invordering van administratieve geldboetes die werden opgelegd door het Vlaams Zorgfonds in het kader van niet-betaalde bijdragen voor de verplichte Vlaamse Zorgverzekering. Het CIC doet dit voor nog tal van andere schuldvorderingen

SD3: het in de plaats treden van opdrachtgevende entiteiten van de Vlaamse overheid, om te komen tot een uniforme, efficiënte en effectieve invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en als dusdanig schaalvoordelen te bereiken, waar mogelijk via een uniek invorderingsdossier

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: PERFORMANTE DIENSTVERLENING AAN OPENBARE BESTUREN OP VLAK VAN VASTGOEDTRANSACTIES EN ALS AUTHENTIFICERENDE DERDE

Tegelijk met de overheveling van de vroegere federale aankoopcomités naar het Vlaams Gewest, in uitvoering van de zesde staatshervorming, werd beslist de vroegere dienst Vastgoedakten in te kantelen in de nieuwe afdeling Vastgoedtransacties bij de Vlaamse Belastingdienst.

Zij vervullen krachtens de Vlaamse Vastgoedcodex - die op 1 januari in werking trad – een dienstverlenende rol aan andere openbare besturen bij hun verwervings-, vervreemdings- en onteigeningsprocedures, en treden daarbij op als “notaris” van de Vlaamse overheid.

De afdeling Vastgoedtransacties vervult opdrachten voor verschillende opdrachtgevers. De inkapseling binnen de Vlaamse Belastingdienst heeft de efficiënte werking van deze afdeling sterk bevorderd, onder andere door het gebruik van verschillende databanken. De Vlaamse Belastingdienst kent door de geografische spreiding van de verschillende zetels een lokale verankering, wat ook de lokale spreiding van de dienstverlening voor deze afdeling ten goede komt. Voor de afdeling Vastgoedtransacties zijn er vijf lokale buitendiensten voorzien, die centraal worden aangestuurd vanuit Brussel op het vlak van een uniforme toepassing van regelgeving en uniformiteit van de dienstverlening.

OD4.1: wettelijke opdrachten/taken op vlak van vastgoedtransacties en als authenticerende derde realiseren binnen een voor elk type dossier aanvaardbare termijn en tegen een billijke kostprijs, met de focus op compliance in het eindresultaat

- / verwerving en vervreemding van onroerende goederen voor rekening van entiteiten van de Vlaamse Overheid, van openbare instellingen (o.a. EVA's en VOI's), en mits lastgeving voor ondergeschikte besturen, OCMW's en entiteiten onder toezicht
- / onteigeningsprocedures voor rekening van entiteiten van de Vlaamse Overheid of verlenen van bijstand daarbij
- / schatting en waardering van vermogensbestanddelen, en onroerende goederen in het bijzonder
- / optreden als authenticerende derde (notarisfunctie), bvb. bij
  - o akten van verwervingen en vervreemdingen
  - o de oprichting, de organisatie, de statuten en het intern bestuur van rechtspersonen gelieerd aan de Vlaamse overheid

SD4: performante dienstverlening aan openbare besturen op vlak van vastgoedtransacties en als authenticerende derde, waarbij de belangen van alle betrokken partijen worden bewaakt

Een aantal belangrijke aandachtspunten bij deze strategische en operationele doelstellingen:

In de laatste 5 tot 10 jaar voorafgaand aan de opstart van de afdeling Vastgoedtransacties, waren er aanzienlijke achterstanden gegroeid in hoofde van de vroegere federale aankoopcomités. Deze totale achterstand in lopende dossiers werd mee overgedragen naar Vlaanderen en moest binnen een redelijke termijn weggewerkt worden. Meer dan 9.300 “historische dossiers” werden overgedragen. Voor alle dossiers werd stuk voor stuk nagegaan of de opdracht nog actueel was, waarna de gefilterde werklast gecategoriseerd en geprioriteerd werd. Door aangepaste richtlijnen, uniforme

procedures, een vernieuwde IT-toepassing én persoonlijke doelstellingen werd in de afgelopen anderhalf jaar het aantal nog te behandelen historische dossiers teruggedrongen tot 1.800, ofwel een daling met meer dan 80%.

In afwijking van de vroegere werking van de federale aankoopcomités heeft de afdeling Vastgoedtransacties slechts één repertorium van verleden akten, met slechts één ambtsgebied. Hoewel het personeel weliswaar verspreid is over verschillende kantoren, is hun werkterrein niet territoriaal afgebakend waardoor ze in principe overal inzetbaar zijn. Deze brede inzetbaarheid laat toe om werkpakketten te verschuiven en wordt met succes toegepast om eventueel tijdelijke regionale onderbezettingen te compenseren met overbezetting in andere regio's, al blijft de totale bestaffing van de afdeling een permanent aandachtspunt.

Tegelijk verzekert een minder lokale verankering een meer uniforme behandeling van alle dossiers, conform voor heel Vlaanderen veralgemeende werkinstructies die door intern samengestelde werkgroepen worden opgemaakt.

OD4.2: het positief in de markt zetten van de afdeling vastgoedtransacties bij potentiële opdrachtgevers, om rechtmatige verwachtingen te creëren en een duurzame partnerrelatie uit te bouwen

Onze opdrachtgevers zijn onze klanten. Zij vragen een kwaliteitsvolle en snelle dienstverlening. De negatieve perceptie bij onze opdrachtgevers was bij de opstart enorm, het vertrouwen in een goede samenwerking was weg. Onder meer door veelvuldig overleg met onze opdrachtgevers en met andere stakeholders - agentschappen, departementen, EVA'S, provincies, lokale besturen - raakt de afdeling Vastgoedtransacties in de laatste maanden opnieuw op een positieve manier gekend. Door een goede externe communicatie wordt de maatschappelijke rol die de afdeling heeft binnen Vlaanderen geaccentueerd. In grote infrastructuurprojecten waar vaak onteigeningen nodig zijn, wordt ons technisch en juridisch advies opnieuw gevraagd en geapprecieerd. Sprekende voorbeelden zijn de onteigeningen op Antwerpen linkeroever, in het kader van de Sigmaprojecten en voor de ring rond Brussel met inbegrip van het Brabantnet. Zonder uitgevoerde onteigeningen kunnen deze openbare werken die belangrijk zijn voor economie, tewerkstelling, mobiliteit,... niet uitgevoerd worden. Het beheersen van de doorlooptijd in historische én nieuwe dossiers is voor het hernieuwd vertrouwen uiteraard een erg belangrijke factor gebleken.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 5: EFFICIËNTE EN EFFECTIEVE INTERNE WERKING

De vijfde strategische doelstelling is gericht op de interne werking van het agentschap: kwaliteitsvolle ondersteunende processen zijn uitermate belangrijk zijn om alle doelstellingen ten volle te kunnen realiseren.

OD5.1: zorgvuldig beheer van middelen en mensen (budget, menselijk kapitaal, logistiek/activa), onder meer door gestroomlijnde ondersteunende processen

- / beheren HR, o.a. op vlak van
  - vorming, training en opleiding,
  - begeleiden van selectieprocedures,

- voeren van retentiebeleid
  - aandacht voor het vermijden van psychosociale belasting veroorzaakt door het werk (incl. pesterijen, geweld en ongewenst seksueel gedrag op het werk)
- / logistieke en administratieve ondersteuning, in samenwerking met het departement FB en het Facilitair Bedrijf

OD5.2: beheer ICT (het verder uitbouwen en gefaseerd implementeren van een kwaliteitsvolle, heffingsoverschrijdende applicatie (het Vlaams Fiscaal Platform), als generiek platform voor alle heffingen die de Vlaamse overheid nu en in de toekomst zal innen (ter ondersteuning van het uniek belastingdossier concept), om te komen tot een vereenvoudiging van de administratieve lasten voor de belastingplichtige en bijkomende efficiëntiewinst voor het agentschap)

- / operationeel beheer van het Vlaams Fiscaal Platform en de interne (netwerk)infrastructuur, met aandacht voor de informatieveiligheid en privacy
- / adaptief en correctief onderhoud van het Vlaams Fiscaal Platform
- / ontwikkeling van nieuwe toepassingen, modules of functionaliteiten

OD5.3: resultaatgericht management en beheer (adequate gestroomlijnde processen, interne controle, procesbeheer, kwaliteitscontrole/zorg, ...)

OD5.4: stimuleren van motivatie en betrokkenheid, onder meer door zichtbaar leiderschap en verantwoordelijkheid (transparantie, verantwoording, interne communicatie ...)

Een aantal belangrijke aandachtspunten bij deze strategische en operationele doelstellingen:

- / op vlak van ICT, het Vlaams Fiscaal Platform en Radicaal Digitaal:
  - De Vlaamse Belastingdienst maakt zo veel mogelijk gebruik van maximale gegevensdeling met andere entiteiten. Alle basisgegevens relevant voor de inning van de gewestbelastingen (bijvoorbeeld gegevens uit het Rijksregister en gegevens van ingeschreven voertuigen) worden opgeladen in de Referentiedatabank. Deze Referentiedatabank wordt intussen – voor zover toegestaan en voor specifieke doeleinden - ook door andere overheidsinstanties geraadpleegd.
  - Het Portaal Ambtenaar, een component van het VFP, maakt het voor de personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst mogelijk om de data uit de Referentiedatabank via een webtoepassing te raadplegen en te corrigeren waar nodig. De Referentiedatabank laat toe om op basis van de aangeleverde gegevens zo veel mogelijk verminderingen en vrijstellingen automatisch toe te kennen, zodat de administratieve last voor de belastingplichtigen wordt beperkt.
  - Vanuit het VFP wordt ook de samenwerking met externe partners, zoals de gerechtsdeurwaarders, opgezet.
  - Belastingplichtigen kunnen via het Portaal burger (te raadplegen via de portaalwebsite) onder andere
    - een overzicht van hun belastingdossier raadplegen;
    - een volmacht geven aan een andere persoon om hun belastingdossier te beheren;
    - een vraag stellen;

- een bezwaar indienen;
- documenten indienen (o.a. een aangifte nalatenschap).
- In het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal opteert de Vlaamse Belastingdienst zo veel mogelijk voor e-administration:
  - via het contactformulier kan de belastingplichtige onder meer een vraag stellen of een document indienen;
  - de Vlaamse Belastingdienst werkt enkel met digitale dossiers. Papieren documenten worden gescand en toegevoegd aan het digitale dossier. Deze werkwijze laat toe dat een dossier door de verschillende dossierbehandelaars kan behandeld worden en dat werkpakketten – in functie van de werklust en rekening houdend met bijvoorbeeld de aanwezigheid van het personeel tijdens vakantieperiodes – vlot kunnen doorgeschoven worden tussen collega's;
  - notariële akten worden digitaal aangeleverd door de FOD Financiën via een webservice, zodat de dossierbehandelaars de gegevens uit de akte vlot elektronisch kunnen verwerken. De doorlooptijden voor de verwerking van de akten zijn stelselmatig gedaald;
  - aangiften gebeuren zo veel mogelijk elektronisch. De Vlaamse Belastingdienst werkt volop aan een online aangifteformulier voor aangiften van nalatenschap.

ONZE HEFFINGEN

ONROERENDE VOORHEFFING

De inning van de onroerende voorheffing voor de onroerende goederen die in het Vlaamse gewest gelegen zijn, gebeurt sinds 1999 door de Vlaamse Belastingdienst. De onroerende voorheffing moet jaarlijks betaald worden door de persoon die op 1 januari van het aanslagjaar een zakelijk recht heeft op een onroerend goed. In de praktijk gaat dit meestal over de volle eigenaar of de vruchtgebruiker.

BEREKENING: OP BASIS VAN HET KADASTRAAL INKOMEN

De onroerende voorheffing is een heffing op onroerende goederen. Dit kunnen gronden (*onbebouwd*), gebouwen (*bebouwd*) of sommige soorten van bedrijfsuitrusting (*materieel en outillage*) zijn. De onroerende voorheffing is een belasting gebaseerd op het geïndexeerd kadastraal inkomen (KI).

Het KI wordt geïndexeerd door het kadastraal inkomen te vermenigvuldigen met een indexatiecoëfficiënt. Dit kadastraal inkomen is geen reëel inkomen, maar een fictief inkomen dat wordt geacht overeen te stemmen met het gemiddeld jaarlijks netto-inkomen dat onder normale omstandigheden van een onroerend goed kan bekomen worden. De vaststelling van dit kadastraal inkomen gebeurt door de federale overheid.

De indexatie van het kadastraal inkomen gebeurt door het KI te vermenigvuldigen met een coëfficiënt en daarna op de euro af te ronden. De indexatiecoëfficiënt geeft de evolutie van de indexcijfers van de consumptieprijs weer ten opzichte van een referentiejaar:

Aanslagjaar	Indexatiecoëfficiënt
2012	1,6349
2013	1,6813
2014	1,700
2015	1,7057
2016	1,7153

De te betalen onroerende voorheffing bestaat uit 3 delen:

- / de basisheffing bestemd voor de Vlaamse overheid;
- / de door de provincies geheven opcentiemen op deze basisheffing;
- / de door de gemeenten geheven opcentiemen op deze basisheffing.

Wanneer een gemeente bv. beslist om 1500 opcentiemen te heffen, betekent dit dat de belastingplichtige per euro die hij verschuldigd is volgens het basistarief, 15 euro moet betalen voor de gemeente.

Het totaal te betalen bedrag aan onroerende voorheffing wordt dus bepaald door het kadastraal inkomen en de hoogte van de opcentiemen. Voor het Vlaamse Gewest is het basistarief 2,5% van het geïndexeerd kadastraal inkomen. Voor sociale woningen bedraagt dit 1,6%.

De gemeentelijke opcentiemen variëren in de laatste vijf jaar tussen minimaal 700 en maximaal 2250, met een gemiddelde van 1340 tot 1397. Sinds 2014 zien we een stijging van de gemeentelijke opcentiemen, die een belangrijke financieringsbron voor de gemeenten zijn. De provinciale opcentiemen bedragen in deze periode minimaal 290 en maximaal 400.

tabellen 2: gemeentelijke en provinciale opcentiemen

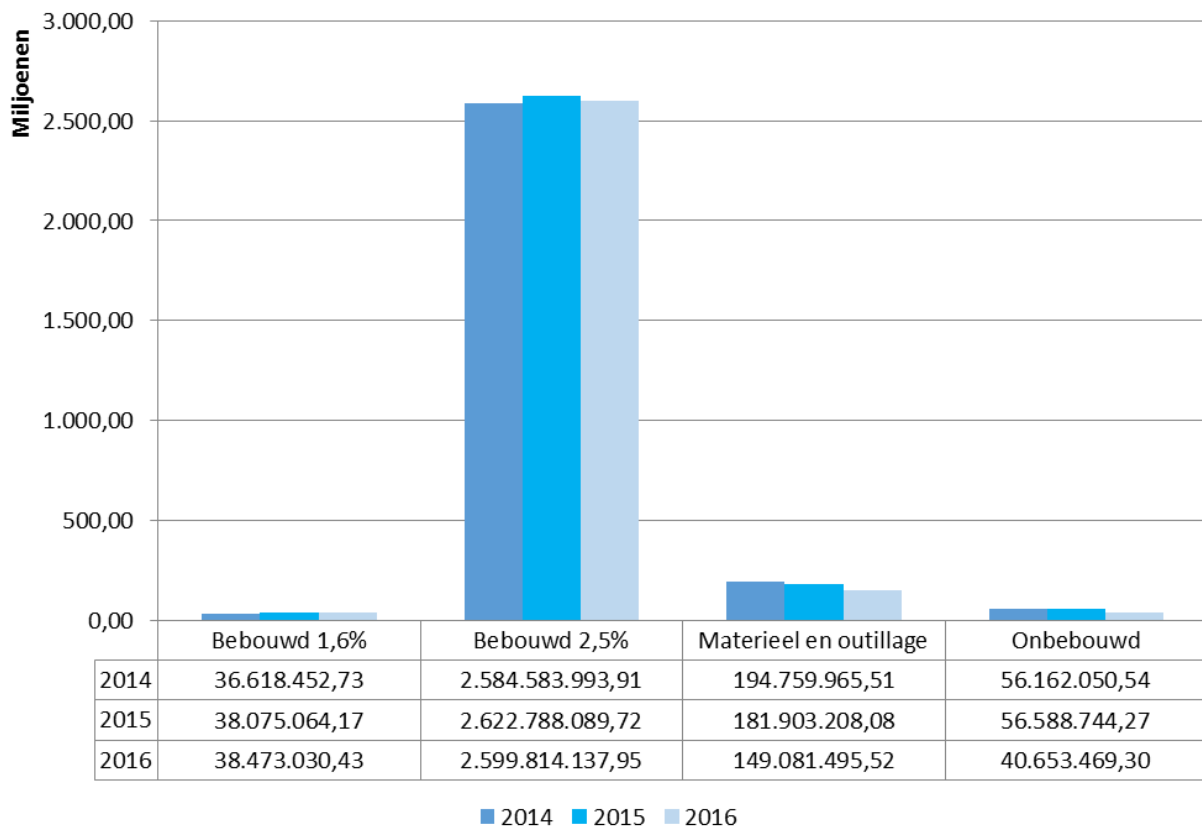
Gemeentelijke opcentiemen	2012	2013	2014	2015	2016
Min	700	700	700	750	750
Max	2250	2250	2250	2250	2250
Gemiddelde	1340	1356	1393	1397	1397

Provinciale opcentiemen	2012	2013	2014	2015	2016
Min	290	290	290	290	290
Max	400	400	400	400	400
Gemiddelde	334	334	334	334	334

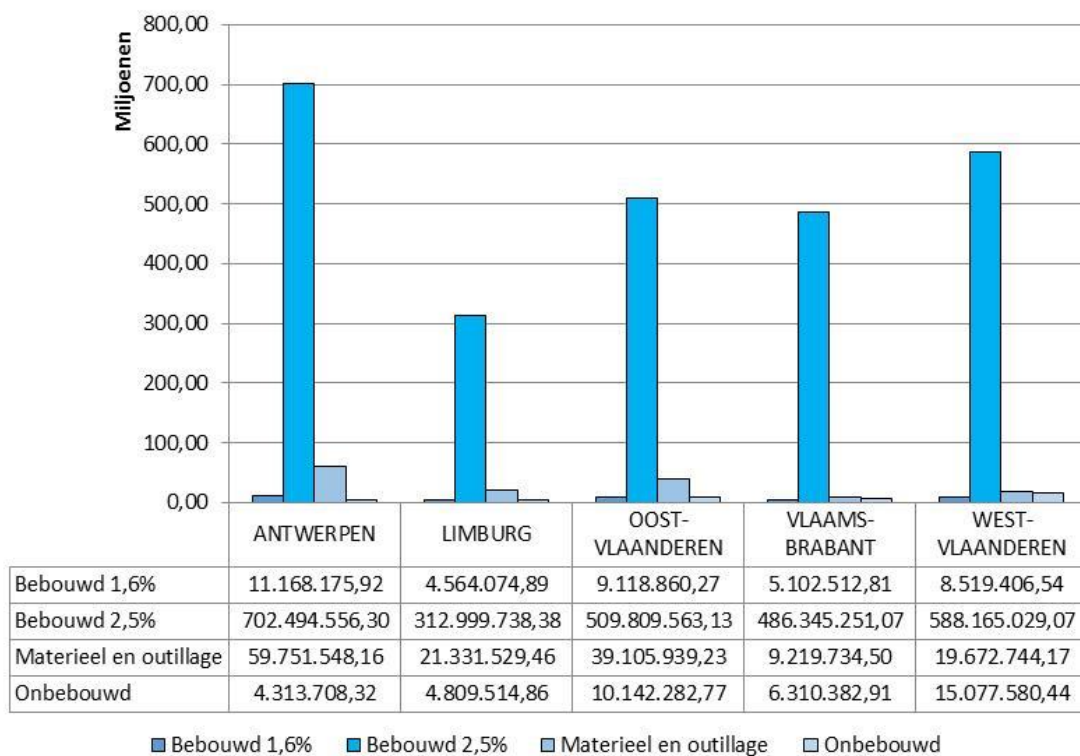
tabel [x]: evolutie gemeentelijke en provinciale opcentiemen 2012-2016

GRAFIEKEN M.B.T. KADASTRAAL INKOMEN EN INGEKOHIERDE BEDRAGEN

grafiek 2: ingekohierde bedragen volgens aard van het KI (periode 2014-2016)

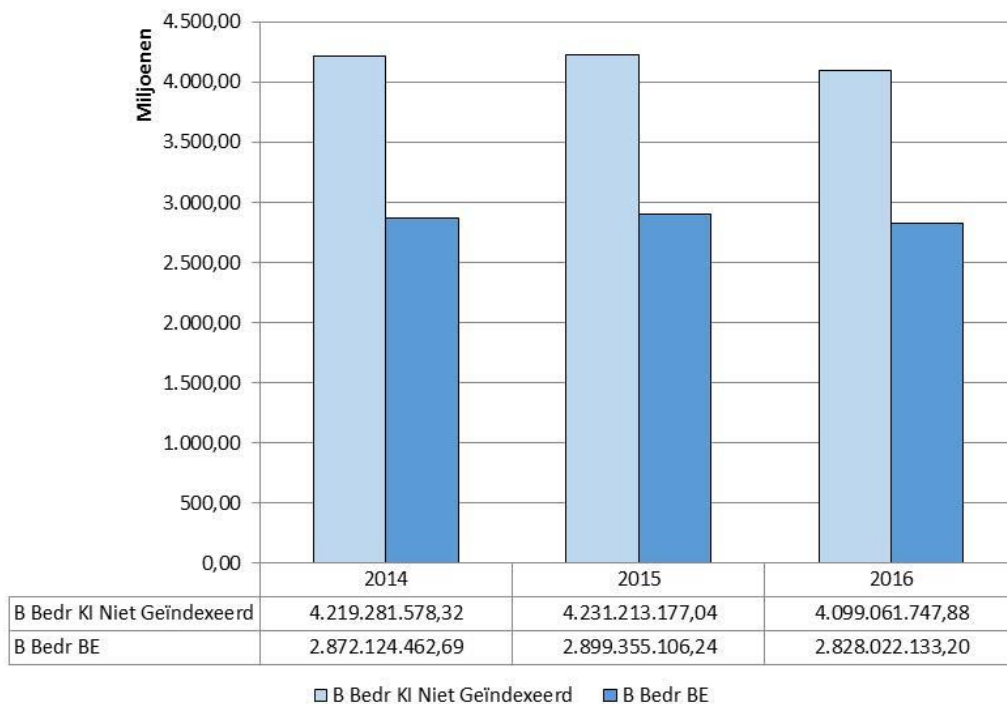

grafiek 3: ingekohierde bedragen volgens aard van het KI, per provincie (A12012)

grafiek 4 :kadastraal inkomen (Bedrag KI Niet-Geïndexeerd) versus ingekohierd bedrag (Bedrag van de Belastbare Elementen) (evolutie A12014-A12016)

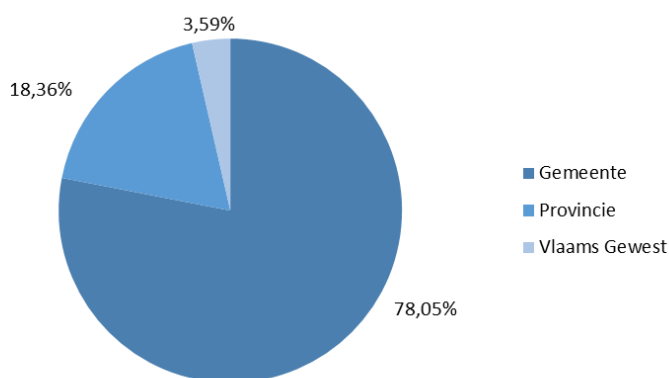
noot: de voorlopig lagere kadastrale inkomens en ingekohierde bedragen voor aanslagjaar 2016 wordt toegelicht op p 25 e.v.

grafiek 5: ingekohierde bedragen per bestemming (A12016, in duizend euro)

Ingekohierd	Bedrag	Percentage
Gemeente	2.207.361	78,05%
Provincie	519.151	18,36%
Vlaams Gewest	101.511	3,59%

VERMINDERINGEN

Onder bepaalde voorwaarden kan de belastingplichtige een vermindering op de onroerende voorheffing verkrijgen. De onderstaande tabel geeft de reden van vermindering, de aard ervan, de basisvoorwaarden en de wijze van toekenning (automatisch of op aanvraag).

Vermindering & Bedrag	Toekenningsvoorwaarden	Toekenning
Bescheiden woning 25%	/ totaal KI in Vlaams Gewest ≤ 745 EUR / domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar	Automatisch
Bescheiden woning 50%	/ totaal KI in Vlaams Gewest ≤ 745 EUR / domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar / nieuwbouw of nieuwkoop zonder bouwpremie	Enmalige aanvraag (maximaal 5 jaar recht op deze vermindering)
Kinderen ten laste - forfaitair	/ 2 of meer kinderen met recht op kinderbijslag / domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar	Automatisch voor eigenaars Enmalige aanvraag voor huurders
Gehandicapte - forfaitair	/ gehandicapt / domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar	Automatisch voor eigenaars Enmalige aanvraag voor huurders
Grootoorlogs-verminkte 20%	/ als grootoorlogsverminkte erkend / domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar	Enmalige aanvraag
Proportionele vermindering	/ niet gemeubeld, gebouwd onroerend goed / leegstand min. 90 dagen	Jaarlijkse aanvraag & onderzoek

	/ geen inkomsten min. 90 dagen
	/ buiten de wil van de belastingplichtige
Energiezuinige gebouwen	hoogte en duur van de vermindering afhankelijk van
	/ het behaalde E-peil, variërend van E70 tot E20
	/ aanvraagdatum van de stedenbouwkundige vergunning

tabellen 3: aantallen toegekende verminderingen (gegroepeerd per aanslagbiljet) per provincie

	belastingkrediet rechtspersonen	belastingkrediet VEN-gebied	bescheiden woning 25%	bescheiden woning 50%	grootoorlogs- invaliden	kinderen & gehandicapten
2014	199.346	34.704	675.577	1.793	38	582.471
ANTWERPEN	50.647	5.499	154.875	150	10	149.932
LIMBURG	23.693	7.456	95.565	230	7	87.460
OOST- VLAANDEREN	43.103	10.913	178.505	375	5	129.709
VLAAMS- BRABANT	28.632	8.356	73.160	30	7	104.756
WEST- VLAANDEREN	53.271	2.480	173.472	1.008	9	110.614
2015	199.918	34.249	670.859	1.703	38	586.929
ANTWERPEN	50.594	5.469	153.111	142	11	151.242
LIMBURG	23.897	7.395	94.257	225	7	87.667
OOST- VLAANDEREN	43.265	10.670	177.966	338	5	130.957
VLAAMS- BRABANT	28.760	8.266	72.122	28	7	105.765
WEST- VLAANDEREN	53.402	2.449	173.403	970	8	111.298
2016	172.820	32.804	647.604	1.591	42	588.929
ANTWERPEN	44.338	5.355	147.503	144	10	152.028
LIMBURG	20.162	6.706	90.095	222	8	87.344
OOST- VLAANDEREN	37.030	10.404	172.508	297	6	131.844
VLAAMS- BRABANT	24.670	7.993	69.386	29	8	106.305
WEST- VLAANDEREN	46.620	2.346	168.112	899	10	111.408

VRIJSTELLINGEN

Bepaalde onroerende goederen genieten een vrijstelling van onroerende voorheffing. Hierna volgt een overzicht van de bestaande vrijstellingen:

- / onroerende goederen met een bepaalde bestemming (bv. hospitalen, rusthuizen, scholen);
- / eigendommen van vreemde staten op voorwaarde van wederkerigheid (bv. ambassades);
- / nationale domeingooderen, gebruikt voor een openbare dienst;

- / twee tijdelijke vrijstellingen die kaderen in de strijd tegen leegstand en verkrotting: een volledige vrijstelling voor het verbouwen van een handelspand tot woning en een gedeeltelijke vrijstelling voor het renoveren van een verwaarloosde of onbewoonbare woning;
- / vrijstellingen van de onroerende voorheffing die vastgelegd zijn in bijzondere wetgevingen, doorgaans van niet-fiscale aard, bv. de wetten die bepaalde instellingen oprichten;
- / onroerende goederen die als milieubeschermd bos of als bosreservaat werden erkend;
- / tijdelijke vrijstellingen op basis van bijzondere bepalingen in het kader van de economische expansiewetten;
- / een vrijstelling voor nieuw materieel en outillage.

Daarnaast zijn er ook nog een aantal gedeeltelijke vrijstellingen waarbij alleen het gedeelte van de onroerende voorheffing voor het Vlaamse Gewest is vrijgesteld. Dit betekent dat de opcentiemen voor de gemeente en de provincie verschuldigd blijven. Deze gedeeltelijke vrijstellingen worden “belastingkrediet” genoemd en bestaan momenteel al voor rechtspersonen en onbebouwde onroerende goederen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. INKOHIERING EN INNING ONROERENDE VOORHEFFING

Op volgende bladzijden worden enkele grafieken weergegeven die de stand van zaken samenvatten voor wat betreft de inkohiering en de inning van de onroerende voorheffing.

Samen met de financiële indicatoren in de bijlage en de toelichting daarbij wordt duidelijk dat:

- / op vlak van inkohiering de inningpercentages hoog blijven liggen, zelfs al in het jaar van inkohiering zelf (grafiek [x]).
- / in de afgelopen jaren de inkohiering steeds sneller in de tijd is gebeurd (grafiek [x]). Zoals hierna wordt toegelicht is dat niet het geval voor 2016.
- / de inning vrij nauwgezet het tempo van de inkohiering volgt (grafiek [x]), aangezien de onroerende voorheffing vlot na het ontvangen van het aanslagbiljet volgt.

De inkohiering van de onroerende voorheffing start in principe jaarlijks rond eind april, mei. De exacte startdatum is afhankelijk van de aanlevering van de brongegevens door de FOD Financiën. Van zodra de kadastrale bestanden werden aangeleverd, maakt de Vlaamse Belastingdienst proefkohieren aan voor een beperkt aantal Vlaamse gemeenten, die grondige kwaliteitscontroles ondergaan. Deze kwaliteitscontroles hebben niet alleen betrekking op de kadastrale gegevens zelf, maar evenzeer op de andere databestanden die gebruikt worden voor een correcte belastingberekening, zoals de gegevens van het Rijksregister, de Kruispuntbank van Sociale Zekerheid, e.d.m.

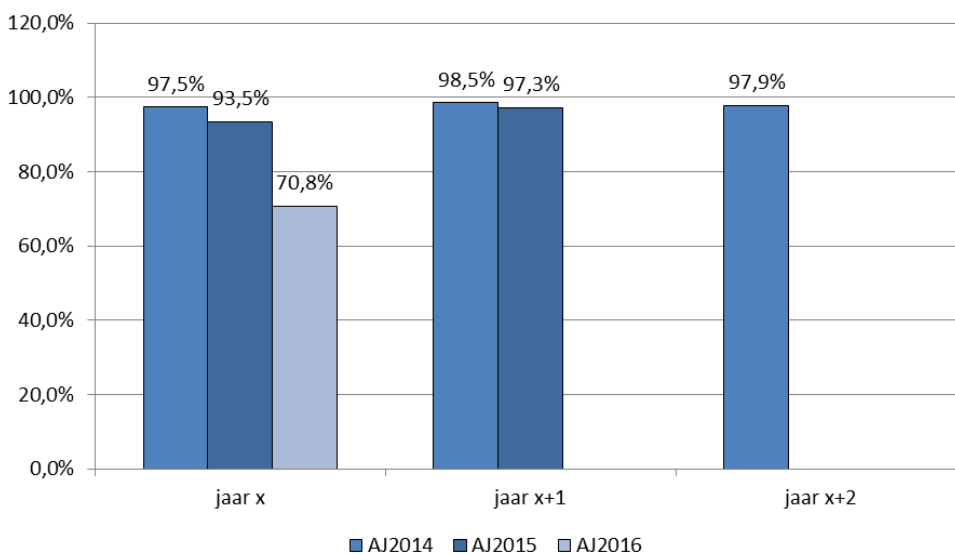
Op basis van de eigen kwaliteitscontroles en eventuele reacties van belastingplichtigen wordt het inkohieringsritme opgedreven, tot op kruissnelheid wekelijks meer dan 200.000 aanslagbiljetten worden verzonden. Op die manier wordt standaard meer dan 90% van het in te kohieren kadastraal inkomen in het aanslagjaar zelf - dus op iets meer dan een half jaar - verzonden. De overgrote meerderheid van de resterende aanslagbiljetten worden in de loop van het eerste kwartaal na het aanslagjaar verzonden. Meestal gaat het dan om aanslagbiljetten waarvoor fouten in de aangeleverde brongegevens werden ontdekt of waarvoor zich wijzigingen in de belastbare toestand hebben voorgedaan. Een andere reden waarom met de inkohiering kan worden gewacht, kan zijn dat wordt gewacht op de beslissing in een hangend bezwaardossier of rechtszaak. In dergelijk geval is het

immers wenselijk eerst eventuele correcties voor eerdere aanslagjaren uit te voeren, vooraleer nieuwe aanslagen op te maken op mogelijk foutieve gronden. Bovendien is de Vlaamse Belastingdienst sedert jaren het engagement aangegaan om minimaal zes maanden interval na te leven tussen de verzending van aanslagbiljetten voor opeenvolgende aanslagjaren. Ook dat kan dus een reden zijn om de inkohiering van een nieuw aanslagjaar even uit te stellen.

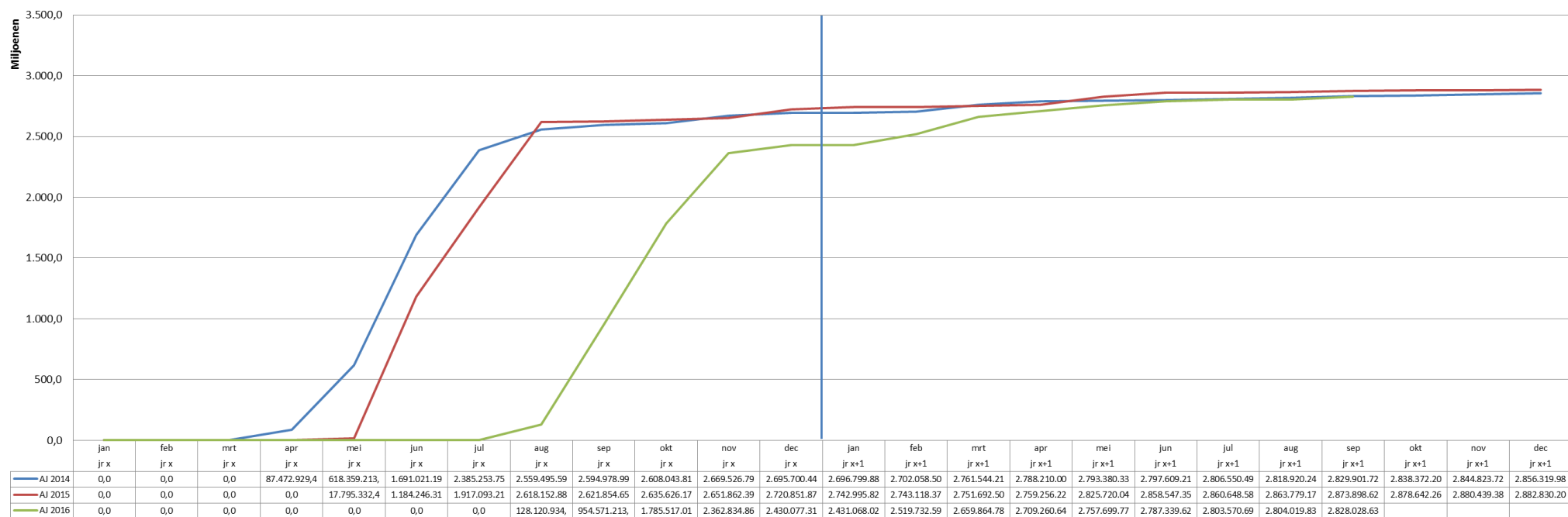
Voor 2016 werd bij de FOD Financiën - pas in de loop van 2016 - een nieuw informaticasysteem (STIPAD) in gebruik genomen voor het bijhouden van onder meer de kadastrale gegevens. Door deze omschakeling zou de gegevensaanlevering sowieso later in het kalenderjaar, en in andere formats gebeuren dan gebruikelijk. Dit zou sowieso voor vertraging in de inkohiering van de OV zorgen. Daarenboven bleek in de loop van 2016 dat STIPAD nog onvoldoende garanties kon bieden voor voldoende kwaliteitsvolle data. In de loop van het tweede kwartaal van 2016 werd beslist de data-aanlevering alsnog via de oude werkwijze te laten verlopen. Bijgevolg zal pas vanaf het aanslagjaar 2017 echt kunnen worden ingekohierd op basis van STIPAD; voor 2016 was echter onherroepelijk significante vertraging opgelopen. Deze vertraging kon in het najaar van 2016 alsnog gedeeltelijk worden ingelopen door het inkohieringsritme hoger te leggen dan in normale verwerkingsjaren. Dit kan echter niet onbeperkt, aangezien kwaliteitscontroles sowieso doorlopen moeten worden, en ook de fysieke verwerkingstaken, zoals druk en verzending van aanslagbiljetten, op - soms contractueel vastgelegde - grenzen stuit.

Voor de belastingplichtigen bracht de latere verzending OV 2016 geen nadelen met zich mee, integendeel: de facto genieten zij van een zekere vorm van betalingsuitstel door de latere inkohiering. Ook voor gemeenten en provincies, die via hun opcentiemen de grootste begunstigden zijn van de geïnde OV, is de impact erg beperkt. Door de zogenaamde voorschottenregeling ontvangen zij immers een quasi zekere stroom aan inkomsten OV, die desnoods door het Vlaamse Gewest worden voorgefinancierd.

grafiek 6: inningspercentages onroerende voorheffing (periode 2014-2016)

grafiek 7 (status 15/09/2017): evolutie inkohiering onroerende voorheffing (periode AJ 2014-2016)

JAARLIJKSE VERKEERSBELASTING

De verkeersbelasting is een jaarlijkse belasting op voertuigen die dienen voor het vervoer van personen, of voor het vervoer van goederen over de weg.

Het ontstaan van de belastingschuld in de verkeersbelasting is afhankelijk van de aard van het voertuig. Het wagenpark wordt daardoor opgesplitst in twee grote categorieën:

- / voor personenwagens en aanverwante voertuigen is de belasting “automatisch” van toepassing op basis van de gegevens van inschrijving bij de Dienst Inschrijving Voertuigen (DIV) van de FOD Mobiliteit (“geautomatiseerde voertuigen – GV”)
- / voor vrachtwagens en aanverwante moet een aangifte worden ingediend (“niet-geautomatiseerde voertuigen – NGV”) waarop o.a. de kenmerken staan op basis waarvan de belasting wordt berekend, en hoe lang het voertuig in het verkeer is geweest gedurende het kalenderjaar.

BEREKENING: OP BASIS VAN VERMOGEN, MILIEUKENMERKEN OF MTM

Het bedrag van de verkeersbelasting wordt berekend aan de hand van wettelijk vastgelegde tariefschalen per soort van voertuig (personenauto's, vrachtwagens, motorfietsen, tractoren, enz.).

Sinds de hervormingen van de verkeersfiscaliteit is de berekening een samengaan van diverse factoren waarmee de vergroening van het wagenpark wordt gestimuleerd. Via een simulatiemodule of – app is de berekening van de verkeersbelasting erg eenvoudig, en kan de consument zich in zijn keuze voor een nieuw voertuig mee laten leiden door de fiscale stimulansen.

Via <http://belastingen.vlaanderen.be/simulaties> kunnen de verschuldigde verkeersbelastingen makkelijk berekend worden, zodat de belastingplichtige na aankoop en ingebruikname van een voertuig niet voor verrassingen komt te staan.

De hoogte van het tarief kan bv. afhankelijk zijn van:

- / het vermogen van de motor in fiscale PK, en de milieukenmerken ervan, voor personenauto's
- / de cilinderinhoud van de motor, voor motorfietsen;
- / de maximaal toegelaten massa (MTM) voor vrachtwagens en voor samengestelde voertuigen (bijvoorbeeld: vrachtwagen en oplegger).

De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd op 1 juli. In onderstaande tabel worden de belangrijkste fiscale verschillen uitgelegd tussen personenwagens en aanverwante voertuigen enerzijds en aan te geven voertuigen anderzijds.

Personenwagens en aanverwante voertuigen (GV):**Aan te geven voertuigen (NGV):**

Tot deze categorie behoren:

- / de personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik (breaks), de trage auto's voor dubbel gebruik, de minibussen, de ziekenauto's, de motorfietsen, de lichte vrachtauto's, de trage lichte vrachtauto's, de boot- en kampeeraanhangwagens, de kampeerauto's, de aanhangwagens en opleggers met een MTM tot 3.500 kg;
- / voertuigen voorzien van een andere Belgische nummerplaat dan een tijdelijke plaat, een handelaarsplaat, proefrittenplaat of B-nummerplaat (Belgische Strijdkrachten in Duitsland)

Tot deze categorie behoren:

- / de autobussen en autocars, de vrachtauto's en trekker, de aanhangwagens en opleggers met een MTM vanaf 3.501 kg, de aanhangwagens (< 751kg) die niet bij de DIV moeten worden ingeschreven maar getrokken door een voertuig op naam van een rechtspersoon;
- / aanhangwagens voor zweefvliegtuigen;
- / kampeeraanhangwagens en bootaanhangwagens onder de 751 kg;
- / de voertuigen die wegens hun speciale inschrijving (handelaarsplaat of B-nummerplaat) uit de eerste categorie moeten worden uitgesloten.

De belastingschuld voor deze categorie ontstaat door de verplichte inschrijving in het "repertorium" of de gegevensbank van de Dienst Inschrijvingen Voertuigen (DIV).

De inschrijving geldt hier als het onweerlegbaar vermoeden van het gebruik van het voertuig op de openbare weg.

Met andere woorden, de verkeersbelasting is "automatisch" verschuldigd vanaf de inschrijving bij de DIV.

De belastingplichtige moet zelf aangifte doen vóór het gebruik van het voertuig op de openbare weg. Uiteraard kan de aangifte zelf, net als een correctie of een stopzetting ervan, gebeuren via de website. De belastingschuld ontstaat dus niet automatisch na de inschrijving, maar pas vanaf de aangifte van het effectief gebruik van het voertuig op de openbare weg. Met andere woorden, een voertuig dat bv. steeds in een bergplaats blijft omdat het te koop wordt gesteld, of dat alleen op de private wegen rijdt binnen de omheining van een bouw- of werkplaats, is niet belastbaar.

De belasting moet uiterlijk worden betaald binnen een termijn van twee maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet aan de belastingschuldige, op het vermelde rekeningnummer van de Vlaamse Belastingdienst. Wanneer het voertuig in de loop van het aanslagjaar in aanmerking komt voor een vrijstelling of wordt geschrapt (door teruggave van de nummerplaat of van het inschrijvingsbewijs), wordt de belasting voor de niet verstreken maanden van het betreffende aanslagjaar berekend. Naar gelang het geval wordt dit bedrag terugbetaald of in mindering gebracht van het nog verschuldigd jaarlijks bedrag.

De belasting wordt berekend meestal in de maand oktober, zodat alle bewegingen die betrekking hebben op het voertuig onderling kunnen worden verrekend. Ook dit aanslagbiljet is binnen de twee maanden te betalen.

Forfaitaire belasting

Een aantal specifieke categorieën van voertuigen, zoals de oldtimers, worden forfaitair belast.

Minimumbelasting

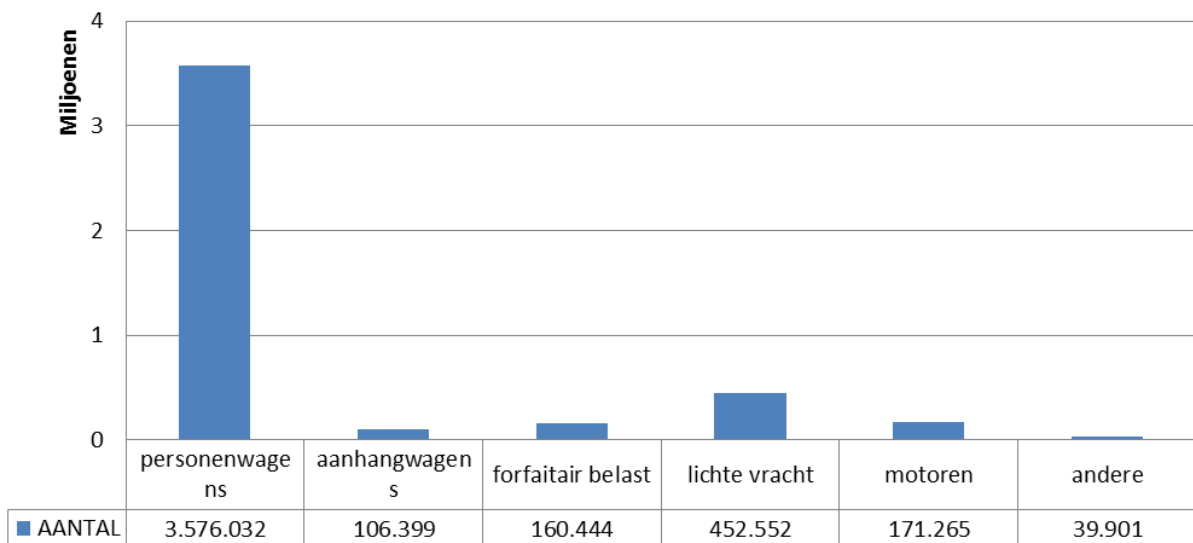

Voor de verkeersbelasting is steeds een minimumbedrag van toepassing: als het verschuldigde bedrag voor de verkeersbelasting lager ligt, wordt het te betalen bedrag opgetrokken tot de minimale verkeersbelasting.

GRAFIEKEN M.B.T. AANTALLEN VOERTUIGEN EN INGEKOHIERDE BEDRAGEN

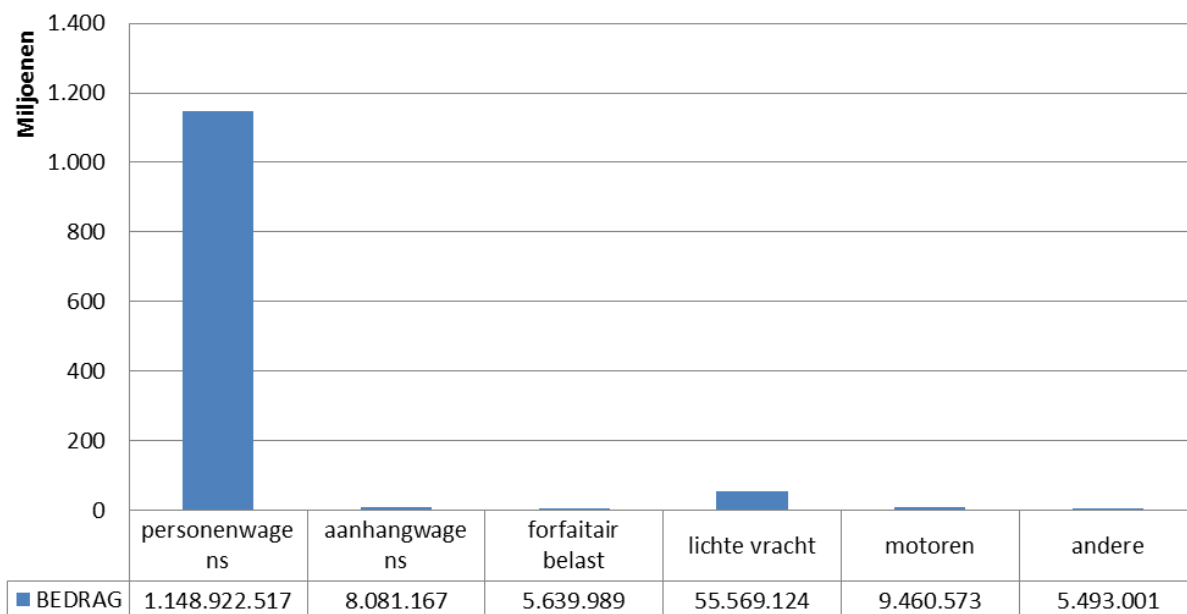
Opgelet: voor een correcte interpretatie van de cijfers is het belangrijk te weten dat VLABEL in volgende grafieken telt op het aantal “belastbare elementen”. Als in een bepaald aanslagjaar een bepaalde belastingplichtige zijn personenwagens vervangt, zal zowel het oude voertuig als het nieuwe worden geteld. Het gaat dus nooit over het aantal voertuigen dat op hetzelfde ogenblik is ingeschreven of in het verkeer is.

*grafiek 8: aantal belastbare elementen per voertuigcategorie
(enkel jaarlijkse verkeersbelasting - personenwagens en aanverwante – GV) (AJ2016)*

grafiek 9: ingekohierde bedragen per voertuigcategorie
(enkel jaarlijks verkeersbelasting - personenwagens en aanverwante – GV) (AJ2016)

VERMINDERINGEN

Er kan enkel vermindering worden toegekend voor voertuigen die rechtstreeks aan de eigenlijke havenactiviteit deelnemen en uitsluitend dienen voor het vervoer van goederen. Het gaat hier enkel over lichte vrachtauto's, vrachtauto's, tractoren, aanhangwagens, ... *Personenwagens komen dus niet in aanmerking voor deze vermindering.* De belasting wordt met 75% verminderd voor de voertuigen die uitsluitend binnen het gebied van een zee - of binnenhaven worden gebruikt. De grenzen van de havengebieden worden door de (federale) Minister van Financiën bepaald.

VRIJSTELLINGEN

Bepaalde categorieën van voertuigen die in principe belastbaar zijn, worden door bijzondere wettelijke bepalingen vrijgesteld van de verkeersbelasting. Over het algemeen wordt de vrijstelling verleend omdat het voertuig uitsluitend tot een welbepaald doel wordt aangewend:

tabel 4: aantallen vrijstellingen verkeersbelastingen (AJ2016)

omschrijving	aantal
/ de voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor een openbare dienst (bijv. de Post, de brandweer, het leger, enz.);	14.946
/ georganiseerd personenvervoer, exploitatie van openbare autobusdiensten	644
/ de ziekenauto's en de voertuigen als persoonlijk vervoermiddel gebruikt door grootoorlogsinvaliden (invaliditeit van minstens 60%);	639
/ gehandicapte persoon : een voertuig (personenauto, auto voor dubbel gebruik, minibus of lichte vrachtauto) uitsluitend gebruikt als persoonlijk vervoermiddel door een persoon met een handicap (blinden, amputatie of volledige verlamming van bovenste ledematen, een blijvende invaliditeit van minstens 50% aan de onderste ledematen). <ul style="list-style-type: none"> o Het voertuig behoort niet toe aan een instelling voor gehandicaptenzorg die het voertuig uitsluitend gebruikt voor/door die instelling; o Indien het voertuig een lichte vrachtwagen is moet de persoon met een handicap beschikken over een attest van een geneesheer waarin de noodzaak van het gebruik van dit voertuig bevestigd wordt; o De gehandicapte persoon dient te beschikken over een invaliditeitsattest van de FOD Sociale Zekerheid. 	17.878
/ de landbouwvoertuigen op voorwaarde dat ze uitsluitend gebruikt worden voor de landbouwarbeid;	niet gekend
/ taxi's of voertuigen verhuurd met bestuurder	3.563
/ motorfietsen met een cilinderinhoud < 251 cc die ingeschreven zijn bij de DIV	200.905
/ de voertuigen die uitsluitend op proef worden gebruikt door de fabrikanten of handelaars	5.590
/ de voertuigen of een samenstel van voertuigen gebruikt voor het vervoer van goederen over de weg met een maximaal toegelaten massa (MTM) van <i>minder dan 12 ton of minstens 12 ton</i> als ze slechts occasioneel gebruikt worden: <p><i>voorwaarden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o het voertuig mag slechts af en toe op de openbare weg in België rijden; o het voertuig mag slechts gebruikt worden door natuurlijke personen of rechtspersonen die als hoofdactiviteit niet het goederenvervoer hebben; o het voertuig mag gedurende de belastbare periode niet meer dan 30 dagen gebruikt worden; o het vervoer dat met dit voertuig gebeurt, mag geen aanleiding geven tot oneerlijke concurrentie; 	300

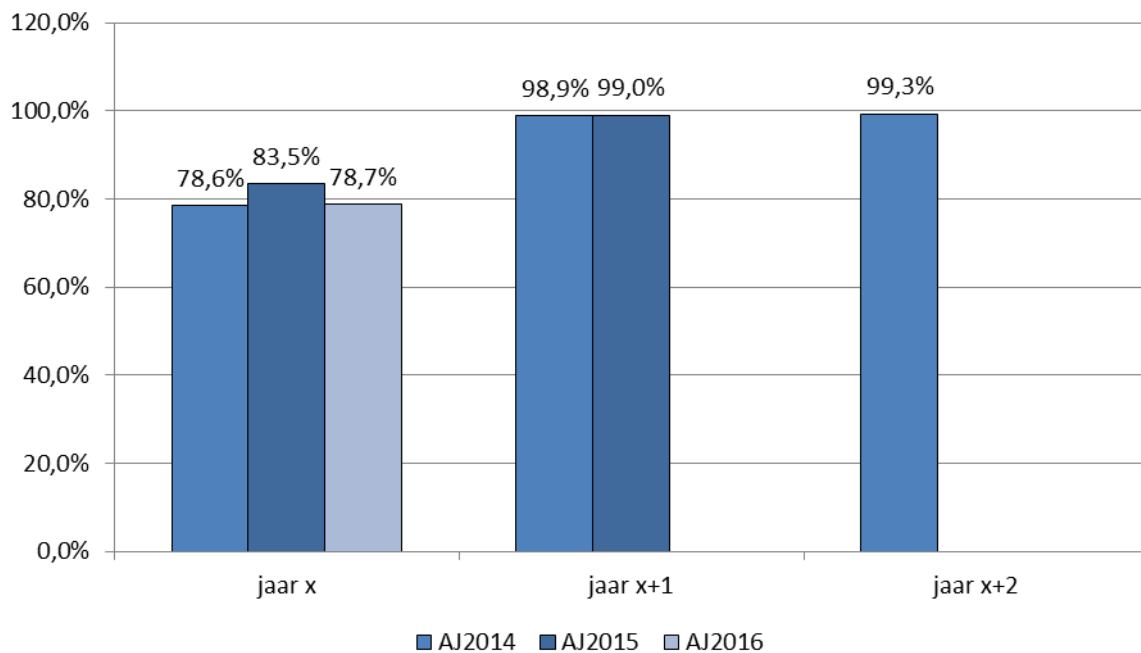
Bepaalde van deze vrijstellingen gelden van rechtswege (bijv. gebruik voor openbare dienst) en worden dus automatisch toegekend. De meeste vrijstellingen zijn vrijstellingen op aanvraag. Dit betekent dat de belastingplichtige die meent in aanmerking te komen voor een vrijstelling dit voordeel slechts zal kunnen verkrijgen of behouden als hij zijn recht op die vrijstelling zelf bewijst aan de hand van de nodige documenten en attesten.

Het gaat ook meestal om doorlopende vrijstellingen, wat betekent dat de aanvrager de vrijstelling blijft behouden zolang hij zijn nummerplaat behoudt.

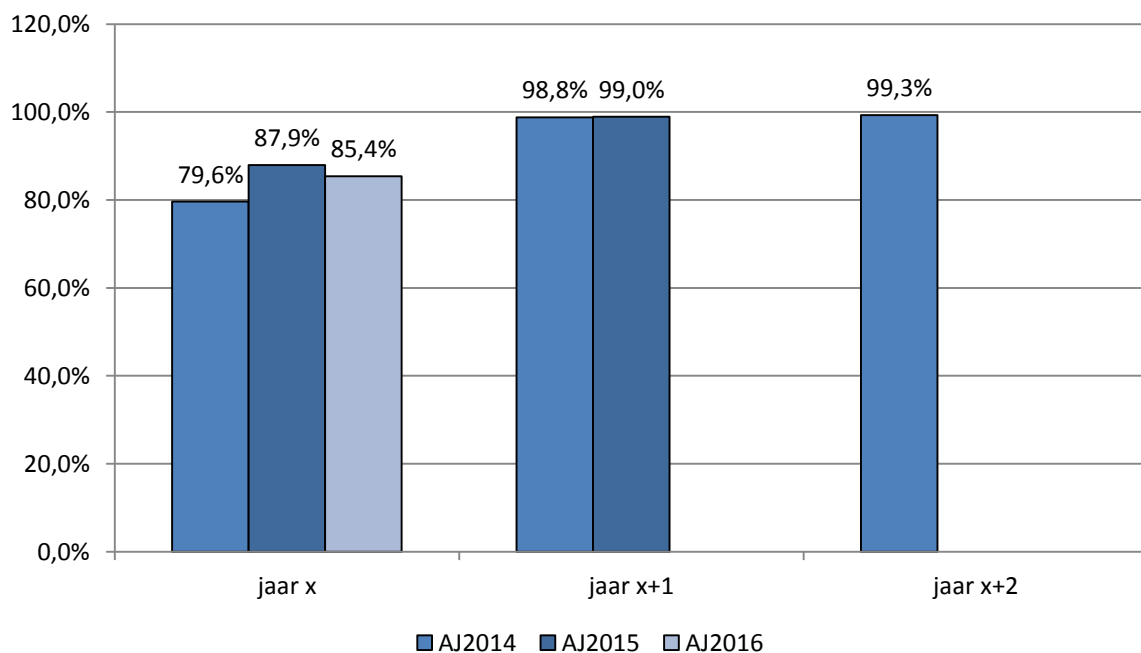
ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. INKOHIERING EN INNING JAARLIJKSE VERKEERSBELASTING

Op volgende bladzijden worden enkele grafieken weergegeven die de stand van zaken samenvatten voor wat betreft de inkohiering en de inning van de jaarlijkse verkeersbelasting. Voor uitgebreidere rapportering wordt verwezen naar de indicatoren in bijlage.

grafiek 10: inningspercentages voor personenwagens en aanverwante (periode 2014-2016)

grafiek 11: inningspercentages voor aan te geven voertuigen (periode 2014-2016)

AANVULLENDE VERKEERSBELASTING

De aanvullende verkeersbelasting (ook wel eens LPG-taks genoemd) is van toepassing op personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen waarvan de motor, gedeeltelijk of tijdelijk, aangedreven wordt met vloeibaar petroleumgas of andere vloeibare koolwaterstofgassen. M.a.w.: als de vermelde voertuigen zijn uitgerust met een LPG-installatie.

De aanvullende verkeersbelasting wordt geregeld volgens de bepalingen die van toepassing zijn op de jaarlijkse verkeersbelasting en wordt net zoals de BIV gelijktijdig geïnd met de jaarlijkse verkeersbelasting.

Personenauto's, auto's voor dubbel gebruik (breaks) en minibussen zijn, net als van de verkeersbelasting, vrijgesteld van de aanvullende verkeersbelasting als zij:

- / uitsluitend aangewend worden voor een openbare dienst.
- / uitsluitend aangewend worden voor gemeenschappelijk openbaar vervoer of speciaal personenvervoer krachtens een vergunning of een concessie van de openbare machten.

BELASTING OP INVERKEERSTELLING

De belasting op inverkeerstelling (BIV) wordt geheven op elke eerste inverkeerstelling op de openbare weg door één welbepaalde persoon. Met andere woorden, ze geldt ook voor de tweedehandsvoertuigen die door de nieuwe eigenaar voor de eerste maal worden ingeschreven.

De belastingschuld inzake de BIV ontstaat "automatisch" vanaf de inschrijving van het voertuig, luchtvaartuig of vaartuig bij respectievelijk de DIV, het Bestuur van de Luchtvaart of het Bestuur van het Zeewezen en de Binnenvaart. Deze inschrijving geldt als een onweerlegbaar vermoeden van het gebruik op de openbare weg. De belastingplichtige moet hiervoor geen enkele formaliteit vervullen.

De BIV wordt op hetzelfde aanslagbiljet als het eerste aanslagbiljet voor de jaarlijkse verkeersbelasting in rekening gebracht. Om die reden zijn geen aparte tabellen in dit jaarverslag opgenomen. U vindt de afzonderlijke basisgegevens wel in de bijlage.

De BIV is van toepassing op:

- / personenauto's, auto's voor dubbel gebruik (breaks), minibussen en motorfietsen ingeschreven in België;
- / alle luchtvaartuigen die in België worden gebruikt en zijn ingeschreven;
- / jachten en pleziervaartuigen langer dan 7,5 m. waarvoor een vlaggenbrief door de FOD Mobiliteit werd afgeleverd of waarvoor een dergelijk kentekenbewijs had moeten afgeleverd zijn (vaststelling van gebruik op Belgische wateren).

De belastingplichtige is de natuurlijke persoon of rechtspersoon (die geen leasingactiviteiten uitvoert) die vermeld is op het inschrijvingsbewijs (of vlaggenbrief voor vaartuigen) op het ogenblik van het eerste gebruik van het voertuig in België door die persoon.

Een uitzondering op dit principe wordt gemaakt voor:

- / de overdracht van een voertuig tussen echtgenoten, naar aanleiding van echtscheiding of overlijden. Ondanks het feit dat de overnemende echtgenoot het voertuig in kwestie voor de eerste maal in het verkeer brengt en dus als "nieuw persoon" vermeld wordt op het inschrijvingsbewijs, moet er niet opnieuw BIV betaald worden. Voorwaarde is echter dat de BIV reeds eerder door de overdragende echtgenoot werd betaald;
- / de herinschrijving van eenzelfde voertuig door dezelfde belastingplichtige (bv: bij een wijziging van een nummerplaat omdat er bv meer dan 2 adreswijzigingen op het inschrijvingsbewijs vermeld staan).

GRONDSLAG VAN DE BIV VOOR NIET-LEASINGVOERTUIGEN: MILIEUKENMERKEN VAN HET VOERTUIG

De "groene BIV" wordt berekend op basis van diverse milieukenmerken van het voertuig, waaronder CO₂-uitstoot, uitstoot fijn stof, brandstoftype, euronorm en de roetfilter die al dan niet in het voertuig ingebouwd is. Ook houdt men rekening met de leeftijd van het voertuig (volgens datum eerste inschrijving).

Berekening en parameters

Het bedrag van de verschuldigde BIV kan eenvoudig berekend worden via de simulatietool op de website. Voor een reeds eerder ingeschreven voertuig kunnen alle gegevens die nodig zijn voor de berekening aan de hand van het chassisnummer uit onze databank worden opgehaald, of

vindt u die op het inschrijvingsbewijs.
Voor een nieuw voertuig moeten de parameters bij de verdeler of de constructeur worden opgevraagd.
Meestal zijn deze parameters ook gewoon opgenomen in de commerciële brochure.

Via <http://belastingen.vlaanderen.be/simulaties> kunnen de verschuldigde verkeersbelastingen makkelijk berekend worden, zodat de belastingplichtige na aankoop en ingebruikname van een voertuig niet voor verrassingen komt te staan.

GRONDSLAG VAN DE BIV VOOR LEASINGVOERTUIGEN: MOTORVERMOGEN VAN HET VOERTUIG

Hierbij wordt rekening gehouden met het aantal fiscale PK of het aantal kilowatt (kW) en de cilinderinhoud van het voertuig. Als het vermogen een verschillend bedrag aan BIV aangeeft naargelang het uitgedrukt wordt in kW of PK, dan zal het hoogste bedrag in aanmerking worden genomen.

Voor de voertuigen die reeds eerder werden ingeschreven (tweedehandsvoertuigen), ofwel in België, ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer, worden de (basis)bedragen verminderd met 10% of 5% naargelang het aantal volledige jaren van inschrijving te rekenen vanaf de eerste datum van inschrijving (de eerste dag van de maand van de eerste inverkeerstelling zoals die werd meegedeeld door de DIV).

Voertuigen die 15 jaar en meer zijn ingeschreven, worden belast aan het minimumtarief.

VERKROTTINGSHEFFING GEBOUWEN OF WONINGEN

Vanaf 1 januari 2010 verviel de gewestelijke heffing op leegstaande gebouwen en woningen. De gemeenten die een eigen gemeentebelasting heffen op gebouwen en woningen zijn vanaf dan onderworpen aan de bepalingen van het decreet grond- en pandenbeleid. Ingevolge het grond- en pandendecreet wordt zuivere leegstand niet meer aan een gewestelijke belasting onderworpen.

Verwaarloosde en ongeschikt en/of onbewoonbaar verklaarde woningen en gebouwen blijven wel belast door de gewestelijke heffing. Daarop konden ook nog steeds de gemeentelijke opcentiemen gevestigd worden.

Met deze gewestelijke heffing wil de Vlaamse overheid de verloedering van de leefomgeving tegengaan. Het doel van deze leegstandsbelasting is dan ook drievoudig: regulerend (wegwerken en voorkomen van leegstand en verkrotting), sanctionerend (de maatschappelijke kost van verloedering wordt deels verhaald op de “medeveroorzakers”) en ten slotte, zoals elke belasting, inkomstgenererend.

De heffing is verschuldigd als het gebouw of de woning gedurende twaalf opeenvolgende maanden is opgenomen in de inventaris van verwaarloosde en ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen en gebouwen. Zolang het gebouw of woning niet is geschrapt uit de inventaris blijft de heffing, vanaf de datum van de eerste verjaardag, jaarlijks verschuldigd. De eigenaar heeft dus nog de kans om de situatie te verbeteren.

Als belastingplichtig wordt beschouwd degene(n) die op het ogenblik van het verstrijken van de eerste periode van 12 maanden na opname van het pand in de inventaris (of een verjaringsdatum ervan) houder is (zijn) van één van volgende rechten met betrekking tot het belaste pand:

- / de volle eigendom;
- / het recht van opstal of van erfpacht;
- / het vruchtgebruik.

Behoort één van deze zakelijke rechten toe aan meer dan één persoon, dan is elk van hen hoofdelijk verplicht de verschuldigde heffing te betalen. Met andere woorden: ieder van hen kan worden verplicht om het volledig bedrag te betalen.

BEREKENING

Het bedrag van de heffing is afhankelijk van het kadastrale inkomen. Naargelang een pand geïnteriseerd is op de lijst leegstand, verwaarlozing of ongeschiktheid/onbewoonbaarheid, wordt voor het bepalen van het bedrag een andere formule toegepast:

- / voor leegstand: $(KI + M) \times (P - 2)$
- / voor verwaarlozing en ongeschiktheid/onbewoonbaarheid: $(KI + M) \times (P + 1)$

waarbij:

- / KI: geïndexeerd kadastraal inkomen
- / M: bedrag waarmee het KI moet worden verhoogd om een bedrag van minimum 990 euro te verkrijgen

/ P: aantal perioden dat het pand 12 maanden op de inventaris werd opgenomen (P bedraagt maximaal 4)

Schorsing van de heffing is mogelijk omwille van renovatiewerken of omwille van het verkrijgen van het zakelijk recht. Er zijn in een aantal gevallen vrijstellingen op de leegstandsheffing mogelijk, bv. wanneer het belaste pand gelegen is binnen de grenzen van een door de bevoegde overheid goedgekeurd onteigeningsplan of waarvoor geen bouwvergunning meer wordt afgeleverd omdat een onteigeningsplan wordt voorbereid.

tabel 5: aantallen vrijstellingen verwaarloosde en ongeschikt of onbewoonbare woningen (A) 2016)

aard van de vrijstelling	aantal
enige woning als hoofdverblijfplaats gebruikt	242
verzegeling / gerechtelijke procedure	9
ontegeningsplan	29
woning waarop sociaal beheer rust	3
ramp	26
overmacht	4

LEEGSTANDSHEFFING BEDRIJFSRUIMTEN

Ook voor de bestrijding en het voorkomen van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten heeft het Vlaamse Gewest een leegstandsheffing voorzien. Er werd een jaarlijkse heffing ingevoerd voor elke eigenaar van een leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte. Is het belaste pand eigendom van meerdere eigenaars, dan zijn deze allen hoofdelijk aansprakelijk voor de gehele heffing.

De panden die in aanmerking komen voor een dergelijke heffing worden door het departement Omgeving geïnventariseerd. Vanaf het jaar volgend op de tweede registratie is de eigenaar van een geïnventariseerd pand de heffing verschuldigd. Nadat alle gegevens aan VLABEL werden bezorgd, worden de aanslagbiljetten opgemaakt en verstuurd. VLABEL zorgt dan verder voor het innen en invorderen van de heffing.

De belasting wordt berekend op basis van het geïndexeerd kadastraal inkomen (KI) zoals gekend op 1 januari van het aanslagjaar. Niet alleen het KI van het perceel dat de leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte uitmaakt zelf wordt meegeteld, maar eveneens het KI van alle opstanden op het perceel. Voor de niet-landbouwbedrijven wordt daar bijkomend het KI bijgeteld van alle aangrenzende percelen die één geheel vormen met de leegstaande bedrijfsruimte, als ze van dezelfde eigenaar zijn.

BEREKENING

Voor de berekening van de heffing worden 4 tarieven toegepast op telkens een deel van het kadastraal inkomen:

Toepasselijke schijf van het KI (in euro)	Belastingpercentage
0 – 12.350	150%
12.351 – 37.150	125%
37.151 – 74.350	100%
meer dan 74.351	75%

De belasting bedraagt nooit minder dan 3.700 EUR.

Voor de niet-landbouwbedrijven komt het bedrag van de belasting bovendien minstens overeen met een tarief van 2,47 euro/m² oppervlakte van het grondvlak van het terrein, vastgelegd door de diensten van het kadaster.

Het decreet biedt eigenaars de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden opschorting van de heffing aan te vragen. In bepaalde gevallen kan de heffingsplichtige een opschorting verkrijgen. Zo heeft bijvoorbeeld een nieuwe eigenaar recht op een opschortingstermijn van 2 jaar, evenals de belastingplichtige die een voorstel tot renovatie indient. Tevens kan er een opschorting van één jaar bekomen worden voor panden die leegstaan om bedrijfseconomische redenen. Het is de inventarisbeheerder die de opschortingen toekent.

PLANBATENHEFFING

De planbatenheffing kan worden opgelegd wanneer de overheid een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) heeft opgemaakt waardoor de bestemming van een perceel is gewijzigd. Door deze bestemmingswijziging is de waarde van het perceel toegenomen: men spreekt in dit verband van planbaten. Op die meerwaarde is een belasting verschuldigd, de planbatenheffing.

Een RUP kan worden vastgesteld door het Gewest, de provincie of de gemeente.

De planbatenheffing is dus een heffing die verschuldigd is door de eigenaars van percelen die door een bestemmingswijziging een potentiële meerwaarde krijgen. Dat is het geval bij bestemmingswijzigingen waarbij onbebouwbare gronden herbestemd worden tot woonzone, zone voor bedrijvigheid of recreatiezone. De grond wordt bv. herbestemd van “landbouw” naar “wonen”. Ook een omzetting naar de bestemming “winning van oppervlaktedelfstoffen” kan planbatenheffing met zich meebrengen.

Niet alle bestemmingswijzigingen geven aanleiding tot planbatenheffing. Voor elke bestemmingswijziging zijn ook andere tarieven van toepassing.

De exacte bestemmingswijzigingen die het perceel ondergaan ten gevolge van het ruimtelijk uitvoeringsplan dat de planbatenheffing doet ontstaan, zijn steeds opgenomen in de berekeningsbijlage bij het aanslagbiljet.

De heffing is verschuldigd door diegene die het volle of blote eigendomsrecht heeft, of een deel van dit volle of blote eigendomsrecht, over de percelen *op het ogenblik van inwerkingtreding van het betrokken ruimtelijk uitvoeringsplan*.

PROCESVERLOOP IN HOOFDLIJNEN

Aanslagbiljet: na inwerkingtreding van het RUP

Nadat een RUP in werking is getreden, verstuurt de Vlaamse Belastingdienst een aanslagbiljet aan de volle of de blote eigenaar(s) van het perceel.

Verplichte betaling na startfeiten

Meestal moet de heffing niet onmiddellijk betaald worden. Er moet maar betaald worden wanneer de meerwaarde gerealiseerd wordt (als er zich een “startfeit” voordoet). In de meeste gevallen betekent dit:

- / als de belastingplichtige er daadwerkelijk op gaat bouwen (verkrijgen van een bouw- of verkavelingsvergunning);
- / als hij de grond verkoopt.

Vrijwillige betaling onder voorwaarden: bonificatie van 15%

Hoewel de heffing niet onmiddellijk moet worden betaald, heeft de belastingplichtige er voordeel bij dat toch te doen: dan krijgt hij *15% korting (“bonificatie”)* onder bepaalde voorwaarden.

Als de belastingplichtige mogelijk recht heeft op een bonificatie, krijgt hij een aanslagbiljet dat twee bedragen vermeldt:

- / als hij gebruik wil maken van de bonificatieregeling, betaalt hij het kleinste bedrag (waar de korting van 15% al in verrekend is)

- / als hij wil wachten met betalen, zal de Vlaamse Belastingdienst hem een betaalbaarstelling sturen waarop een uiterste betaaldatum vermeld staat, van zodra er zich een startfeit heeft voorgedaan (in de meeste gevallen betekent dit: als hij een bouwvergunning heeft verkregen). In dat geval heeft hij geen recht meer op de korting en betaalt hij het volledige bedrag. Als hij het perceel verkoopt zal de notaris de verschuldigde planbatenheffing zelf doorstorten aan de Vlaamse Belastingdienst

BEREKENING

Berekening per kadastraal perceel

De berekening gebeurt steeds per kadastraal perceel afzonderlijk. De berekening van de planbatenheffing gebeurt in 2 stappen: eerst wordt forfaitair een vermoede meerwaarde berekend, waarop nadien de heffing wordt berekend. De detailberekening van de planbatenheffing voor de concrete situatie van elke belastingplichtige is bijgesloten bij het aanslagbiljet.

Eerste stap: Berekening vermoede meerwaarde

De vermoede meerwaarde wordt berekend aan de hand van:

- / een forfaitair bedrag per m², afhankelijk van de aard van bestemmingswijziging. Het is logisch dat een bestemmingswijziging van “bos” naar “wonen” bv. een grotere mogelijke meerwaarde creëert dan een bestemmingswijziging van “bos” naar “landbouw”. Als er meerdere bestemmingswijzigingen op eenzelfde perceel tegelijkertijd gebeuren, worden de overeenkomstige tarieven pro rata toegepast.
- / de kadastrale oppervlakte van het betrokken perceel.

Tweede stap: Berekening van de heffing op de meerwaarde

De totale berekende vermoede meerwaarde wordt opgedeeld in een aantal schijven, waarop telkens een tarief wordt toegepast, gaande van 1 % op de eerste schijf van 12.500 euro tot 30 % op de schijf boven 500.000 euro. De som van alle te betalen bedragen per schijf, vormt samen de planbatenheffing verschuldigd voor het perceel.

VRIJSTELLINGEN

In bepaalde gevallen is er geen planbatenheffing verschuldigd. De achterliggende reden is dat er eigenlijk geen sprake is van een meerwaarde die door de bestemmingswijziging gecreëerd wordt, of dat die meerwaarde zeer klein is. Een vrijstelling moet steeds aangevraagd worden bij de Vlaamse Belastingdienst door een schriftelijk gemotiveerd bezwaar in te dienen binnen de 3 maanden na ontvangst van het aanslagbiljet.

Er kan vrijstelling van planbatenheffing verkregen worden:

- / er zijn geen bijkomende vergunningsmogelijkheden door het RUP;
- / bij kleine bestemmingswijzigingen;
- / als de planbaten het gevolg zijn van compensatie voor planschade;
- / bij specifieke herbestemmingen voor hoofdzakelijk vergunde zonevreemde constructies;
- / bij onteigening of overdracht in der minne ten algemenen nutte.

De exacte toekenningsvoorwaarden worden toegelicht op de website.

Naast vrijstellingen bestaan er eveneens opschortingen. Als de betaling van planbatenheffing opgeschort is, betekent dit dat de belastingplichtige wel een aanslagbiljet ontvangt, maar dat hij dit niet hoeft te betalen tot zolang de opschortingsvoorwaarden vervuld zijn.

OPSCHORTING VAN BETALING

Als een belastingplichtige meent recht te hebben op een opschorting, meldt hij dit best aan de Vlaamse Belastingdienst, en voegt hij documenten bij die dit kunnen aantonen (bvb. de weigering van een bouwvergunning).

Mogelijke redenen van opschorting zijn:

- / het perceel zal onteigend worden en de onteigenende instantie deelt dit ook mee aan de Vlaamse Belastingdienst; als de onteigeningsbeslissing herroepen wordt, vervalt ook de opschorting;
- / het Ruimtelijk Uitvoeringsplan zelf dat aanleiding geeft tot het heffen van planbaten wordt door de Raad van State geschorst;
- / het perceel kan niet bebouwd worden omwille van redenen die eigen zijn aan het perceel zelf; *het gaat hier om redenen van feitelijke onbebouwbaarheid. Die redenen kunnen betrekking hebben op de fysieke toestand van de gronden (bvb. waterziek, te zanderig, te laag gelegen, extreme hellingsgraad...). De vorm, de ligging of de beperkte omvang van een perceel kunnen ook een reden zijn die het perceel onbebouwbaar maakt.*
- / het perceel kan niet bebouwd worden ten gevolge van een erfdienstbaarheid van openbaar nut.

OPBRENGSTEN VAN DE PLANBATENHEFFING

De opbrengsten van de planbatenheffing worden in hoofdzaak verdeeld over het Rubiconfonds en het Grondfonds, op basis van de onderliggende bestemmingswijzigingen. De regelgeving bepaalt omtrent de doorstorting van opbrengsten wat in de tabel hieronder samengevat staat.

tabel 6: verdeling opbrengsten planbatenheffing

doelbestemming	oorsprong RUP	doorstorting gelden
bedrijvigheid	Gewestelijk	Rubiconfonds
	Provinciaal	betrokken provincie
	Gemeentelijk	betrokken gemeente
alle andere	Gewestelijk	Grondfonds
	Provinciaal	
	Gemeentelijk	
(uitzondering: regularisatie permanente bewoning weekendverblijven)	Gewestelijk	betrokken gemeente
	Provinciaal	
	Gemeentelijk	

ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. DE INKOHIERING EN INNING VAN DE PLANBATENHEFFING

Om diverse redenen maken we een onderscheid tussen “theoretische” opbrengsten (ingekohierde bedragen) en “werkelijke” opbrengsten (geïnde bedragen). De werkelijke ontvangsten zullen verschillen van de theoretische opbrengsten, aangezien:

- / de meeste types vrijstellingen niet automatisch kunnen worden toegekend vooraleer de aanslagen ingekohierd worden
- / de bonificatieregeling zijn weerslag heeft op het te ontvangen bedrag
- / de specifieke regeling dat maar betaald moet worden na het zich voordoen van een startfeit zijn weerslag heeft op het tijdstip van ontvangst; in de praktijk kan dit dus ettelijke jaren na inwerkingtreding van het RUP zijn
- / de opschortingen hun weerslag hebben op het tijdstip van ontvangst
- / de vernietiging van RUP's door de Raad van State regelmatig voorkomt.

De cijfers van inkohiering zijn dan ook steeds erg omzichtig te benaderen. In onderstaande tabellen wordt duidelijk het verschil zichtbaar tussen de initieel ingekohierde aanslagen, en de aanslagen die nog reesteren nadat de aanslagen uitgefilterd zijn die volledig in onwaarde zijn geplaatst na de toekenning van een vrijstelling of de vernietiging van het onderliggende RUP.

tabel 7: initieel gevestigde aanslagen planbatenheffing (zonder uitfiltering vrijstellingen en vernietigingen)

aanslagjaar	aantal aanslagen	totaal ingekohierd	totale onwaarden	totaal geïnd	totaal verleende bonificaties
2010	84	1.828.031,16	456.148,17	856.664,86	149.183,89
2011	1.339	26.840.275,37	19.033.033,12	6.331.961,40	837.918,23
2012	4.470	108.011.991,43	55.464.432,61	22.457.061,61	2.488.016,68
2013	2.838	78.451.037,23	44.589.273,70	3.572.650,10	418.245,10
2014	798	20.406.565,62	15.207.859,44	1.575.673,46	103.523,04
2015	1.688	45.208.295,02	7.167.465,50	1.753.132,77	1.098,65
2016	7	1.962.153,70	0,00	1.059.780,16	0,00
Eindtotaal	11.224	282.708.349,53	141.918.212,54	37.606.924,36	3.997.985,59

tabel 8: resterende gevestigde aanslagen planbatenheffing (na uitfiltering vrijstellingen en vernietigingen)

aanslagjaar	aantal aanslagen	totaal ingekohierd	totale onwaarden	totaal geïnd	totaal verleende bonificaties
2010	56	1.522.958,64	151.075,65	856.664,86	149.183,89
2011	790	9.469.351,74	1.662.109,49	6.331.961,40	832.103,01
2012	3.048	59.980.615,92	7.433.057,10	22.457.045,87	2.345.532,11
2013	1.744	34.285.179,43	423.415,90	3.572.650,10	417.070,17
2014	438	5.364.922,19	166.216,01	1.575.673,46	103.523,04
2015	1.578	38.042.121,10	1.291,58	1.753.132,77	1.098,65
2016	7	1.962.153,70	0,00	1.059.780,16	0,00
Eindtotaal	7.661	150.627.302,72	9.837.165,73	37.606.908,62	3.848.510,87

ERFBELASTING

De erfbelasting is een belasting op erfenissen. De erfbelasting is een verzamelnaam voor twee belastingen:

- / het successierecht: is verschuldigd bij het overlijden van een persoon die zijn fiscale woonplaats in het Vlaams Gewest heeft.
- / het recht van overgang bij overlijden: is verschuldigd bij het overlijden van een persoon die zijn fiscale woonplaats niet in België heeft, maar wel in Vlaanderen gelegen onroerende goederen bezat.

Iedereen die iets ontvangt uit het bezit van een overledene, is erfbelasting verschuldigd op de waarde van de verkregen goederen. Hoewel de erfgenamen meestal familieleden van de overledene zijn, kunnen andere personen door een overledene (bij testament) begunstigd zijn. Dit kunnen zowel privépersonen als openbare besturen, vzw's of instellingen zijn.

Bij de bepaling van de verschuldigde erfbelasting worden, afhankelijk van de graad van verwantschap met de overledene, een aantal categorieën onderscheiden. Voor elk van deze categorieën gelden eigen tarieven. We spreken van tarieven in rechte lijn, in zijlijn en tarieven voor andere personen. Daarnaast bestaan nog afzonderlijke tarieven voor specifieke legaten, bv. aan goede doelen.

De erfbelasting is een complexe materie die sterk verbonden is met het erfrecht en het huwelijksvermogensrecht, met tal van specifieke juridische termen en uitzonderingsbepalingen. Om die reden worden hier slechts enkele krachtlijnen toegelicht. Op de website van de Vlaamse Belastingdienst vindt u meer gedetailleerde informatie:

<https://belastingen.vlaanderen.be/erfbelasting>. De meeste personen winnen op het moment dat ze geconfronteerd worden met een overlijden dan ook extra advies in bij gespecialiseerde vakmensen, zoals een notaris, of een vastgoedexpert om de waarde van onroerende goederen te schatten.

DE AANGIFTE VAN NALATENSCHAP

De erfbelasting wordt berekend op basis van de aangifte van nalatenschap die de erfopvolgers indienen. De erfopvolgers kunnen kiezen voor een gezamenlijke of een individuele aangifte. Dit bepaalt of ze een globaal gezamenlijk aanslagbiljet ontvangen, of elk een afzonderlijk. De aangifte moet ingediend worden binnen de 4 maanden na het overlijden. Als het overlijden in het buitenland gebeurde, gelden afwijkende langere termijnen.

In de aangifte wordt het vermogen van de overledene geraamd en wordt de verdeling van de nalatenschap uitvoerig beschreven. De raming gebeurt zowel voor de bezittingen (de activa) van de overledene, als voor de schulden (de passiva) die op het moment van het overlijden nog zouden bestaan. Voor de aangifte staat een modelformulier ter beschikking op <https://belastingen.vlaanderen.be/formulieren-erfbelasting>, zodat al duidelijk wordt waar u allemaal rekening mee moet houden.

Na ontvangst van de aangifte wordt de verschuldigde erfbelasting berekend. De belastingplichtigen ontvangen dan een aanslagbiljet met een betaaltermijn van twee maand.

WAARDERING VAN DE ACTIVA

In veel gevallen zijn de onroerende goederen het belangrijkste vermogensbestanddeel in de nalatenschap. De aangegeven waarde van het onroerend goed bepaalt dan ook sterk de totale waarde van de activa, en de te betalen erfbelasting. Een te hoog ingeschatte waarde zal de erfgenaam relatief gezien te veel erfbelasting doen betalen. Bij een te laag ingeschatte waarde loopt de erfgenaam het risico op een boete wegens tekortschatting.

Om deze onzekerheid zoveel mogelijk weg te nemen kan beroep worden gedaan op erkende professionals om een realistische waarde te bepalen. De Vlaamse Belastingdienst sloot een kwaliteits-charter af met erkende schatters-experten. Schatters-experten die aansluiten, engageren zich om de via dit charter afgesproken kwaliteitsnormen na te leven. De Vlaamse Belastingdienst zal deze schatting aanvaarden op voorwaarde dat de schatter de regels van het charter respecteert. De lijst van landmeters-experten is gepubliceerd op <https://belastingen.vlaanderen.be/publicaties>.

WAARDERING VAN DE SCHULDEN (PASSIVA)

Om de schulden van de overledene te bepalen, kan men ervoor kiezen om een forfaitair bedrag op te nemen of om de werkelijke schulden en begrafeniskosten te bewijzen. Het is ook mogelijk om de schulden van de overledene te bewijzen en enkel te kiezen voor het forfait voor de begrafeniskosten, of omgekeerd. Voor specifiek onroerende schulden bestaat geen forfait. Voor deze schulden moet steeds een werkelijk bewijs worden bijgevoegd.

VERMINDERINGEN EN VRIJSTELLINGEN

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de verminderingen en vrijstellingen die er bestaan. Een inhoudelijke toelichting en beschrijving van de toekenningsvoorwaarden vindt u op https://belastingen.vlaanderen.be/erfbelasting_verminderingen en https://belastingen.vlaanderen.be/erfbelasting_vrijstellingen.

In de tabel is opgenomen hoeveel keer de vrijstelling of vermindering is toegekend, geteld per aanslagbiljet dat werd verzonden. In eenzelfde overlidensdossier kan een vermindering meerdere keren worden toegekend, aan verschillende begunstigden.

Naarmate de complexiteit van de fiscale regelgeving toeneemt, wordt het moeilijker om de exacte draagwijdte goed in te schatten. In dat geval wint rechtspraak en rechtsleer aan belang, net als toelichtingen van de belastingadministratie.

Op de website publiceren we daarom:

- / rechtspraak (https://belastingen.vlaanderen.be/rechtspraak_erfbelasting)
- / voorafgaande beslissingen (https://belastingen.vlaanderen.be/VB_erfbelasting)
- / standpunten en interpretaties (https://belastingen.vlaanderen.be/standpunten_erfbelasting)

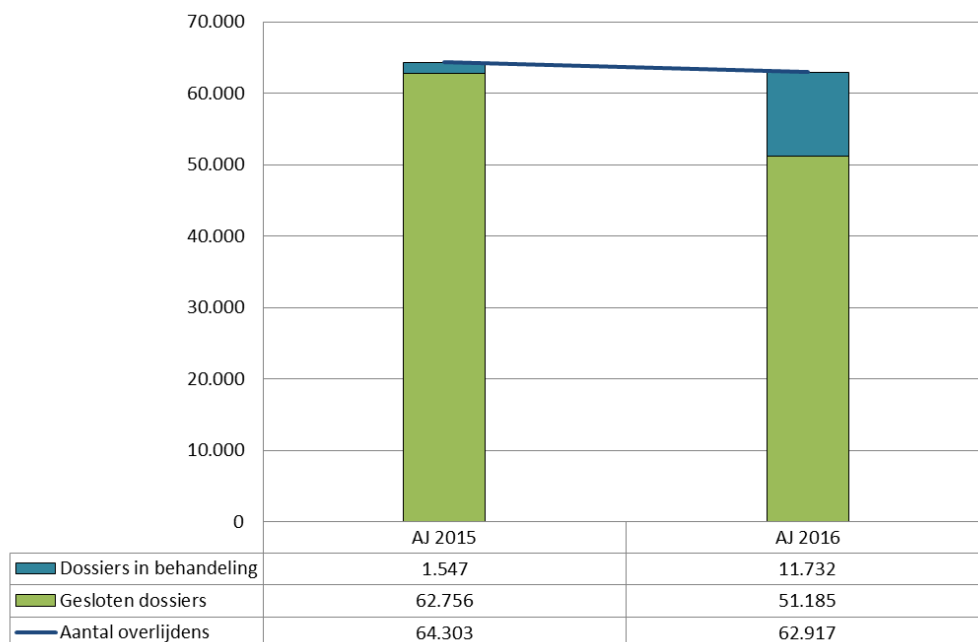
tabel 9: aantallen vrijstellingen en verminderingen volgens categorie erfopvolger (AJ2016)

categorie erfopvolger						totaal
Aard vrijstelling	Cat 0: Echtgenoot(e)/samenwonende partner met vrijstelling gezinswoning	Cat 1: Rechte lijn	Cat 2: Broer / zus	Cat 3: Anderen	Cat 7: Legaat 8,5%	
Vrijstelling voor grond gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)	96	576	19	59	2	752
Vrijstelling voor erkende bossen	19	62	5	21		107
Vrijstelling maatschappelijke rechten in vennootschappen, opgericht voor realisatie en/of financiering van investeringsprogramma's van serviceflats	5	8	2			15
Vrijstelling voor de gezinswoning	16.079					16.079
Vrijstelling wettelijke terugkeer		2				2
Aard vermindering						
Belastingkrediet voor beperkte netto-verkrijgingen	13.420	61.283	4.731	6.453	0	85.887
Vermindering voor kinderen jonger dan 21 jaar	6	1.594		28		1.628
Vermindering voor buitenlands onroerend goed waarop reeds buitenlandse erfbelasting is betaald	4	22				26
Vermindering voor opeenvolgende overlijdens binnen het jaar	164	1.276	164	600	22	2.226

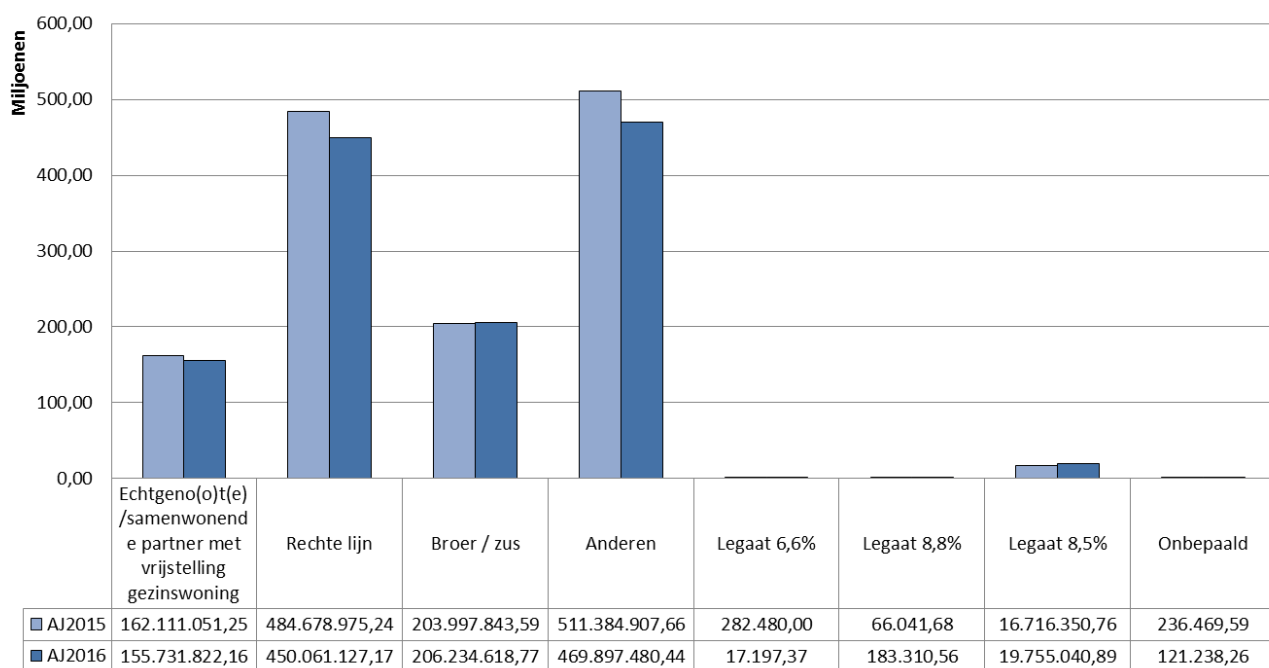
OVERLIJDENS EN VERWERKTE DOSSIERS

grafiek 12: relatie tussen aantal overlijdens en behandelde dossiers erfbelasting (AJ 2015-2016)

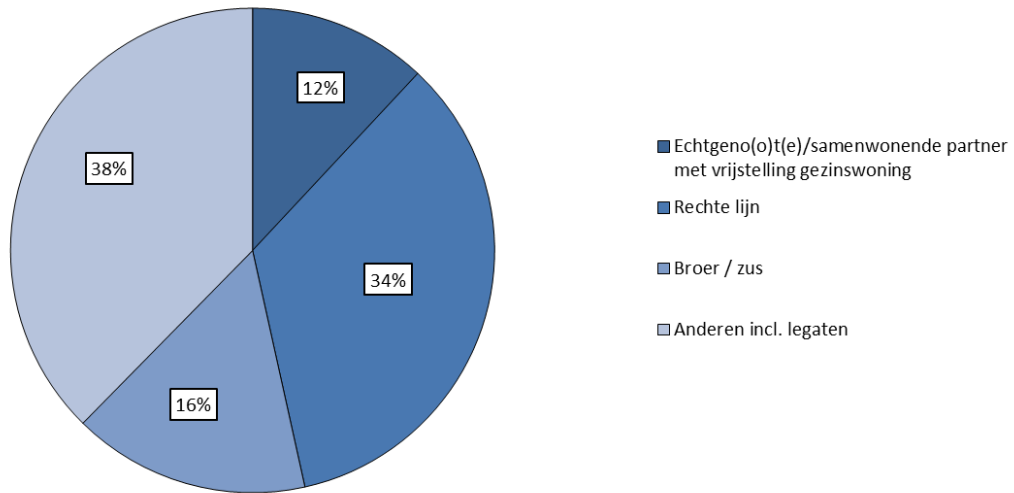

ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. INKOHIERING EN INNING ERFBELASTING

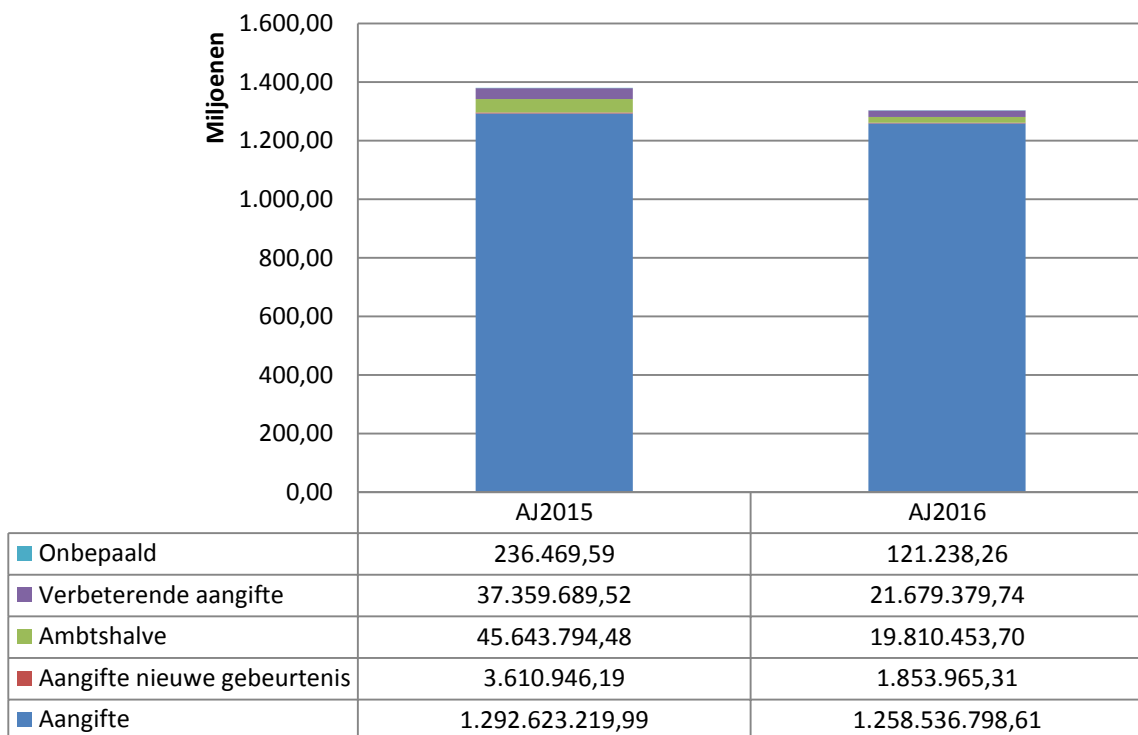
grafiek 13: ingekohierde erfbelasting volgens categorie van erfopvolger (AJ 2015-2016)

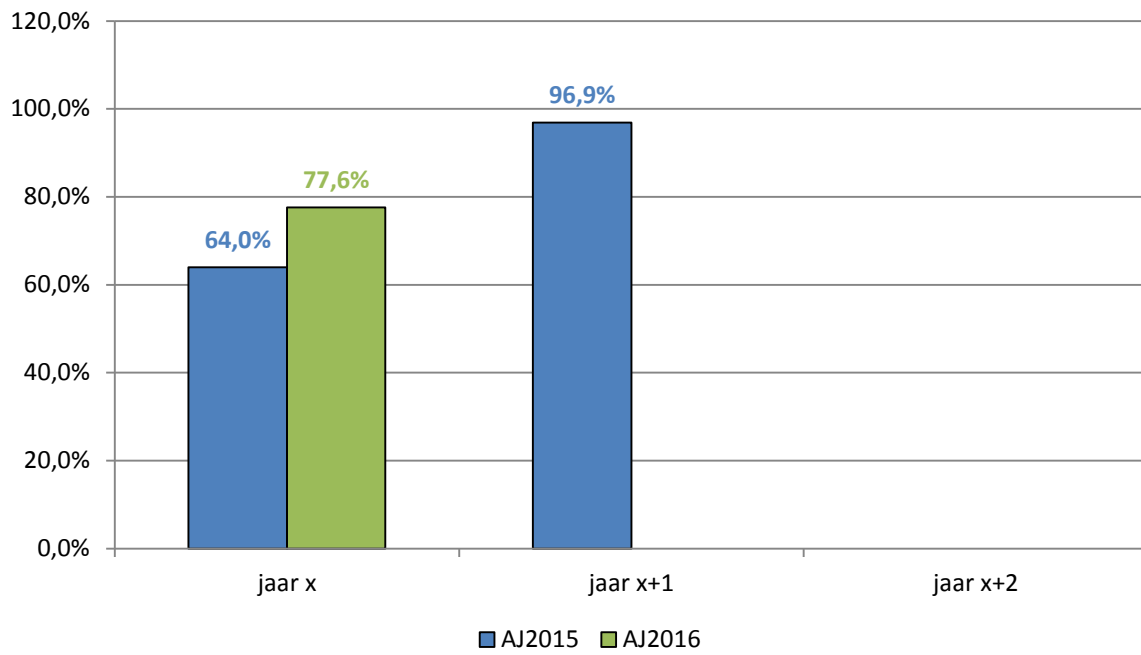
grafiek 14: procentuele verdeling erfbelasting volgens categorie van erfopvolger (AJ 2016)

grafiek 15: ingekohierde erfbelasting volgens type aangifte (AJ 2015-2016)

grafiek 16: inningspercentage erfbelasting (AJ 2015-2016)

REGISTRATIEBELASTINGEN

Registratiebelastingen zijn heffingen die betaald moeten worden naar aanleiding van de verplichte registratie van een onderhandse of authentieke akte. Het is een verzamelnaam voor vier types belastingen:

- / het recht van hypotheekvestiging, verschuldigd naar aanleiding van het inschrijven van een hypotheek op een onroerend goed;
- / het verdeelrecht, verschuldigd als gezamenlijke eigenaars van een onroerend goed uit onverdeeldheid treden;
- / het verkooprecht, verschuldigd naar aanleiding van de aankoop van een onroerend goed;
- / de schenkbelasting, te betalen als een akte van schenking wordt geregistreerd.

Nu de Vlaamse Belastingdienst sinds 1 januari 2015 de registratiebelasting int, gebeuren de formaliteit van het registreren van de akte en het innen van de verschuldigde belasting niet meer gelijktijdig. De registratie van een akte/geschrift blijft een federale bevoegdheid: de akten moeten zoals voorheen aangeboden worden op het bevoegde federale registratiekantoor. Op dit kantoor worden ook zoals voorheen de 'federale registratierechten' betaald, voor zover die van toepassing zijn.

Na de registratieformaliteit bezorgt het federale registratiekantoor een digitale kopie van de akte aan de Vlaamse Belastingdienst, die de juiste belasting zal heffen en de belastingschuldige een aanslagbiljet zal toesturen. De belastingplichtige ontvangt een aanslagbiljet dat onmiddellijk betaald moet worden. Als een notariële akte ter registratie werd aangeboden, zal de afrekening voor deze akte worden verstuurd naar het kantoor van de notaris die de akte verleden heeft.

Net zoals de erfbelasting zijn ook de registratiebelastingen een specifieke juridische materie. Ook voor deze belastingen publiceren we uitgebreide bijkomende informatie op onze website::

- / rechtspraak (<https://belastingen.vlaanderen.be/rechtspraak-registratiebelasting>)
- / standpunten en interpretaties (<https://belastingen.vlaanderen.be/standpunten-commentaren/>)

RECHT OP HYPOTHEEKVESTIGING

Het tarief van het registratierecht op de vestiging van een hypotheek op een in het Vlaams Gewest gelegen onroerend goed bedraagt 1%, en wordt berekend op het bedrag van het krediet dat door de hypotheek wordt gewaarborgd.

Er zijn geen vrijstellingen of verminderingen van toepassing.

VERKOOPRECHT

Wanneer u een woning, een appartement of een bouwgrond koopt moet u op de aankoopsom verkooprechten betalen. Het verkooprecht voor aankopen van onroerende goederen in het Vlaamse Gewest wordt berekend op basis van de overeengekomen prijs en lasten, met als minimum de normale verkoopwaarde van het onroerend goed.

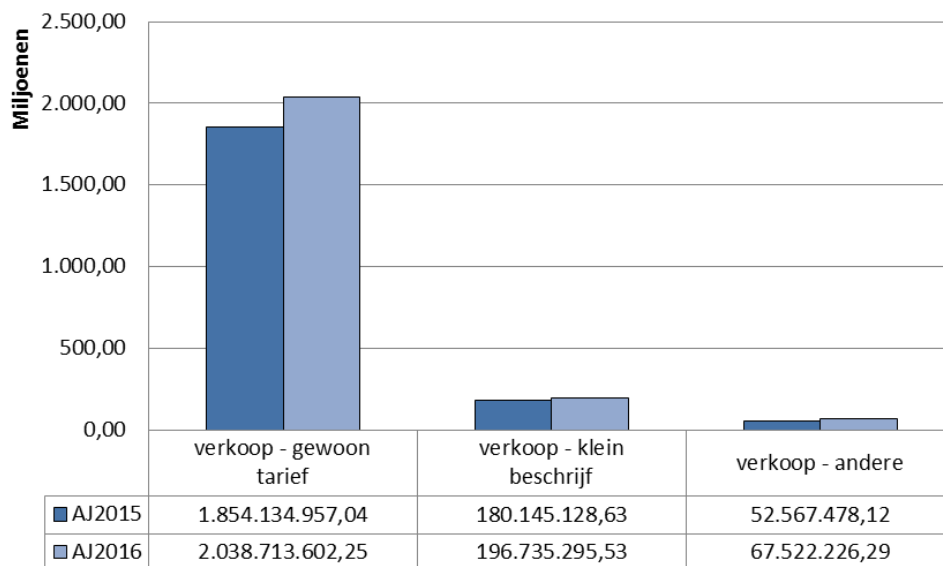
Het algemeen tarief bedraagt 10%.

Er zijn verminderde tarieven, met elk hun specifieke toepassingsvoorwaarden:

- / "klein beschrijf": 5% bij de aankoop van een bescheiden woning
- / 1,5% bij de aankoop van een sociale woning;
- / 4% voor zogenaamde beroepsverkopers;

De impact van het verkooprecht wordt eveneens verminderd door de mogelijke toepassing van de meeneembaarheid en de abbattementen. De meeneembaarheid geeft in bepaalde gevallen recht op verrekening of teruggave van eerder betaalde verkooprechten bij de aankoop van een nieuwe woning of bouwgrond om een nieuwe woning op te bouwen. Bij abbattementen gaat het om een gedeeltelijke vrijstelling van de grondslag waarop de belasting wordt berekend.

grafiek 17: ingekohierde bedragen verkooprecht volgens tarief (AJ2015-AJ2016)

VERDEELRECHT

Het verdeelrecht is een registratierecht dat verschuldigd is als een onroerend goed, dat aan verschillende mede-eigenaars behoort, wordt verdeeld. Dit kan bv. gebeuren naar aanleiding van een echtscheiding, of als erfgenamen die in onverdeeldheid een onroerend goed hebben geërfd dat onderling wensen te verdelen.

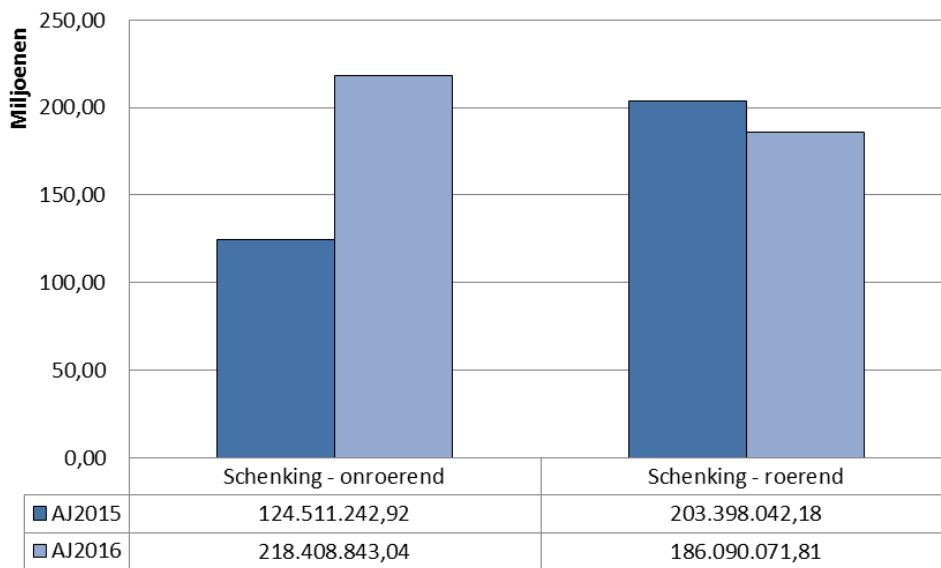
Het verdeelrecht bedraagt 2,5% en wordt berekend op de waarde van de delen van een onroerend goed waarvoor men uit onverdeeldheid treedt. Als niet alle eigenaars uit onverdeeldheid treden, zal dat een gedeelte van de totale waarde van het onroerend goed zijn; als de onverdeeldheid ophoudt na de verdeling, gaat het om de volledige waarde.

Voor verdelingen tussen (ex-)echtgenoten ten gevolge van de echtscheiding of tussen (ex-)wettelijke samenwoners ten gevolge van de beëindiging van de wettelijke samenwoning bedraagt het tarief 1%.

SCHENKBELASTING

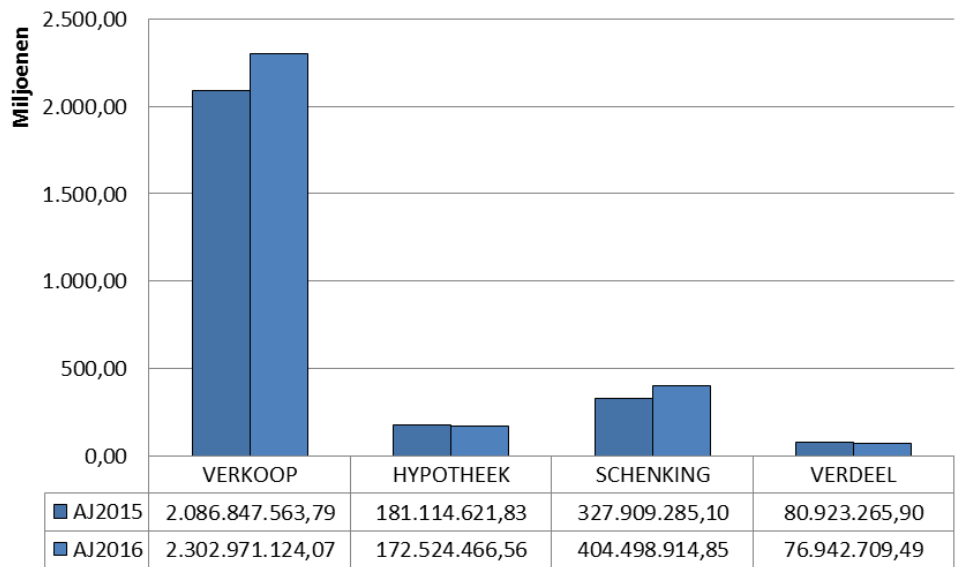
De schenkbelasting is de belasting die u moet betalen als u een onroerend goed aan iemand schenkt of de schenking van een roerend goed laat registreren. Beide types schenkingen worden aan aparte tarieven onderworpen (https://belastingen.vlaanderen.be/schenkbelasting_tarieven). De belasting wordt berekend op de verkoopwaarde van de geschonken goederen.

grafiek 18: ingekohierde bedragen schenkingsrecht volgens aard van de schenking (AJ2015-AJ2016)

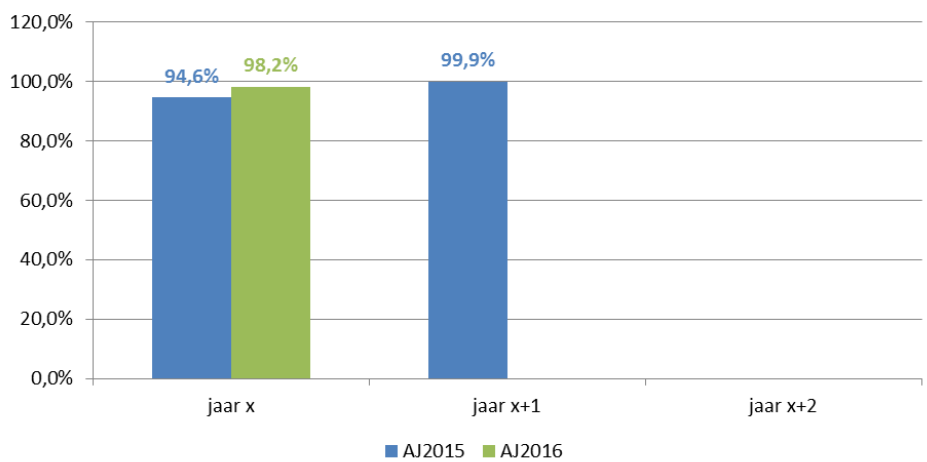
ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. INKOHIERING EN INNING REGISTRATIEBELASTINGEN

grafiek 19: ingekohierde bedragen registratiebelastingen volgens aard belasting (AJ2015-AJ2016)

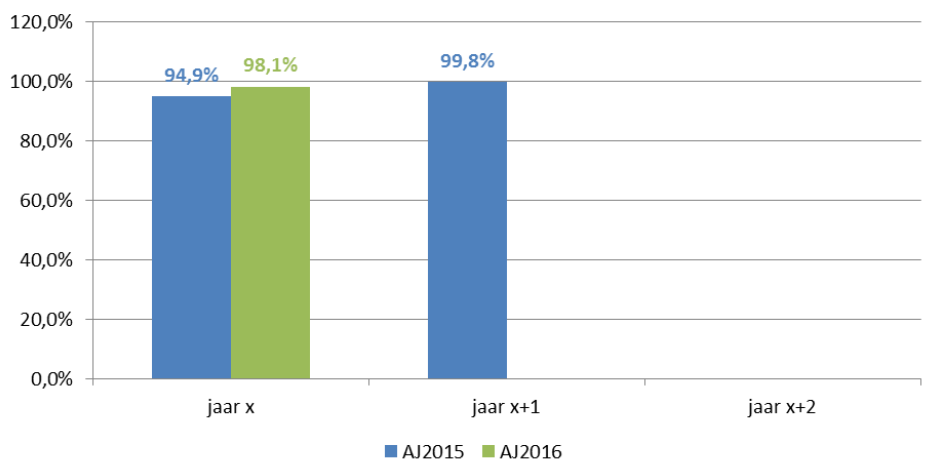

grafieken 20: inningspercentages registratiebelastingen (AJ2015-2016)

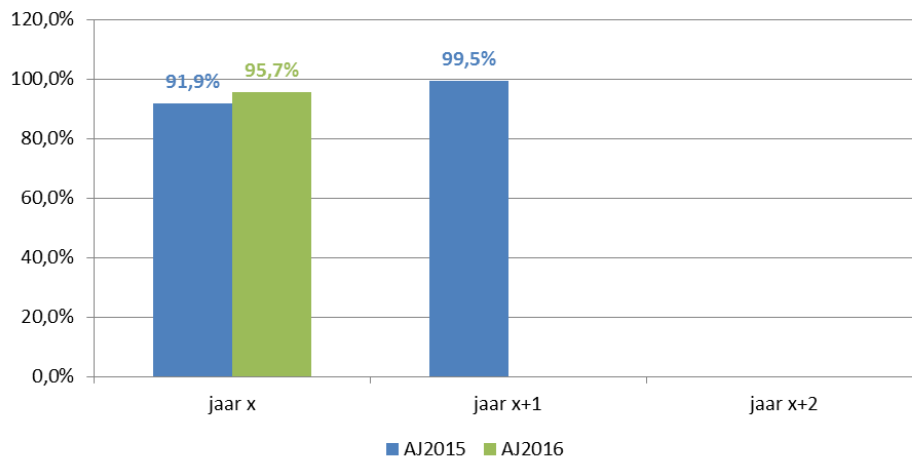
Inningspercentage Hypotheekrecht

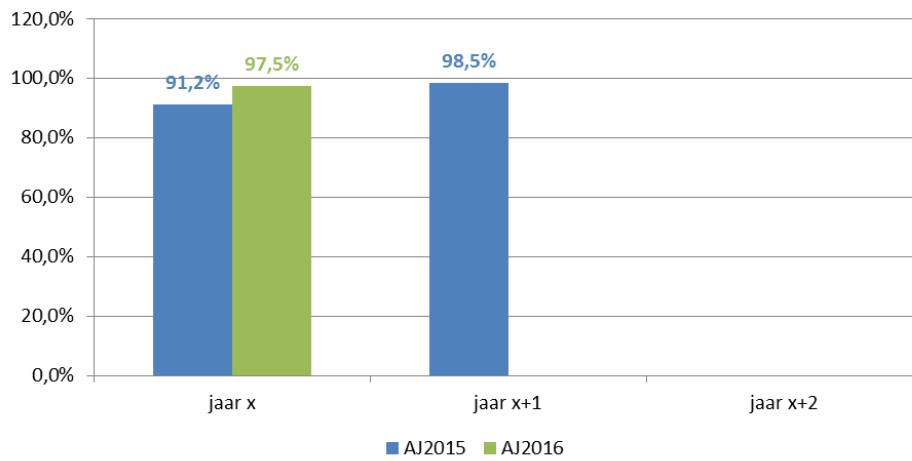
Inningspercentage Verkooprecht

Inningspercentage Verdeelrecht

Inningspercentage Schenkingsrecht

INNINGSRESULTATEN 2015 & 2016 VOLGENS ESR-AANREKENINGSREGELS

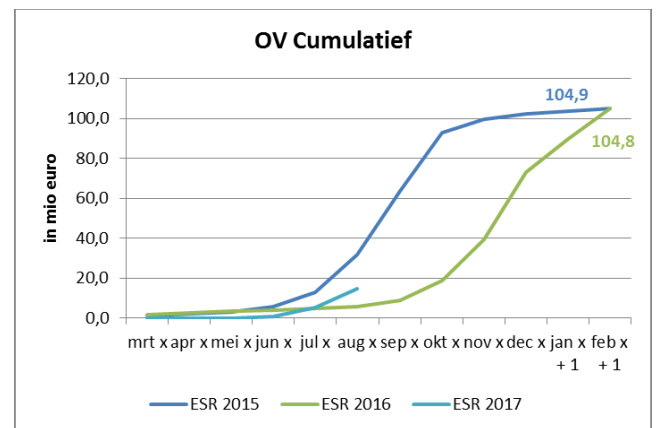
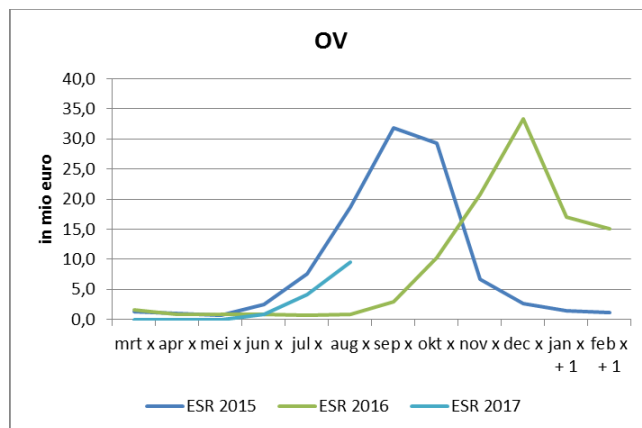
Het Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen (ESR) bevat de registratieregels die moeten worden toegepast om een onderling samenhangende, betrouwbare en vergelijkbare kwantitatieve beschrijving van de economieën van de lidstaten van de EU te verkrijgen. Het ESR is hierdoor een belangrijk beleids- en beheersinstrument van en voor de Europese Unie. De aanrekeningsregels bepalen op welke manier de geïnde belastingen in de begroting van de Vlaamse overheid in rekening worden gebracht. Voor de belangrijkste Vlaamse belastingen die door de Vlaamse Belastingdienst worden geïnd wordt in onderstaande grafieken een beknopt inzicht gegeven in hoe de geïnde belastingen bijdragen aan de Vlaamse begroting en welke tendensen daarin te herkennen zijn.

Onroerende voorheffing

De ESR ontvangsten uit de onroerende voorheffing voor begrotingsjaar X bestaan uit de kasontvangsten van maart X tot en met februari X+1. De verschuiving van 2 maanden volgt uit de betaaltermijn van 2 maand rekenend vanaf de datum van verzending van het kohier.

De latere opstart van de inkohiering voor aanslagjaar 2016, veroorzaakt door een latere en minder kwaliteitsvolle aanlevering van de kadastrale brondata, uitte zich vanzelfsprekend ook in een tragere inning van de ontvangsten. Op de ESR-ontvangsten 2016 was er evenwel geen effect omdat het Instituut voor de Nationale Rekeningen een correctie heeft gemaakt op de ontvangsten van 2016 om de opgelopen vertraging te neutraliseren.

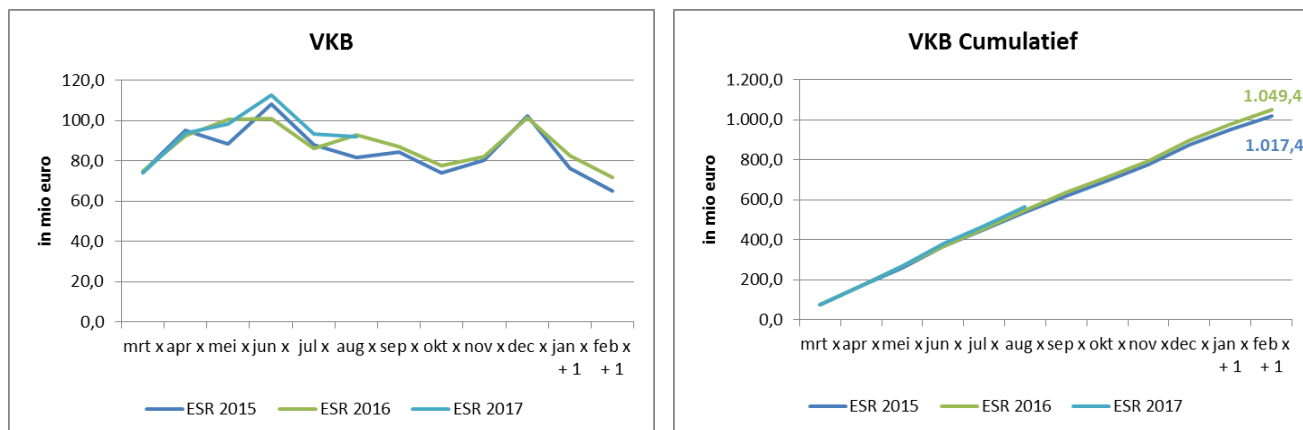
In onderstaande grafieken, die de ESR-aanrekenbare ontvangsten uit onroerende voorheffing voor het Vlaams Gewest tonen, werd rekening gehouden met de correctie van het INR. De correctie voor het Vlaams Gewest bedraagt 8 miljoen euro in begrotingsjaar 2016 en werd verwerkt in de maand feb x+1.

Verkeersbelasting

De ESR ontvangsten van de jaarlijkse verkeersbelasting voor begrotingsjaar X bestaan uit de kasontvangsten van maart X tot en met februari X+1. De verschuiving van 2 maanden volgt uit de betaaltermijn van 2 maand rekenend vanaf de datum van verzending van het kohier.

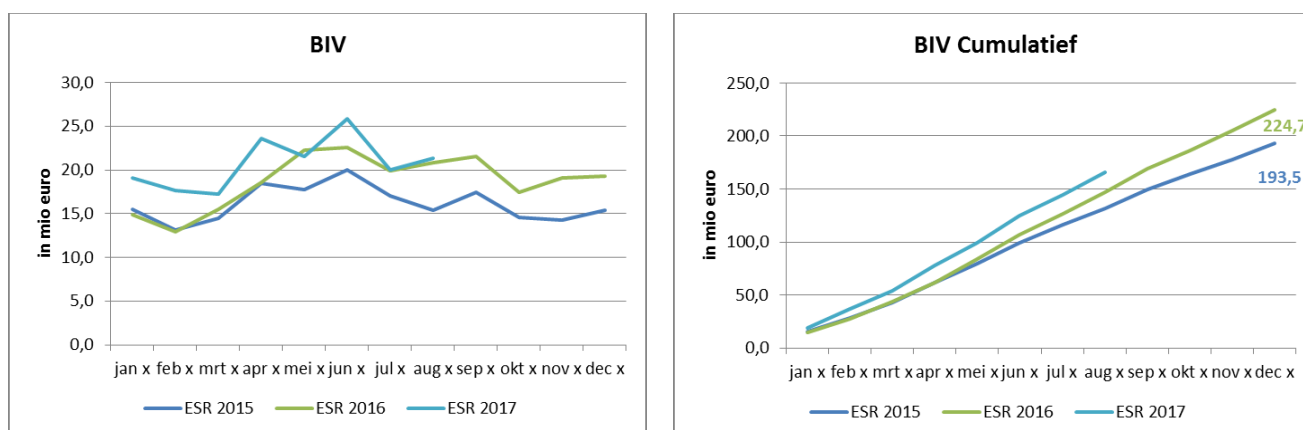
De inning van de verkeersbelasting kent een stabiel verloop. De stijging van de ontvangsten vloeit voort uit de toename van het wagenpark en de jaarlijkse indexering van de tarieven.

Belasting op inverkeerstelling

In tegenstelling tot bij de jaarlijkse verkeersbelasting wordt bij de belasting op inverkeerstelling geen verschuiving van 2 maand toegepast, niettegenstaande er ook een betaaltermijn van 2 maand geldt voor de belasting op inverkeerstelling. De ESR ontvangsten voor begrotingsjaar X bestaan dus uit de kasontvangsten van januari X tot en met december X.

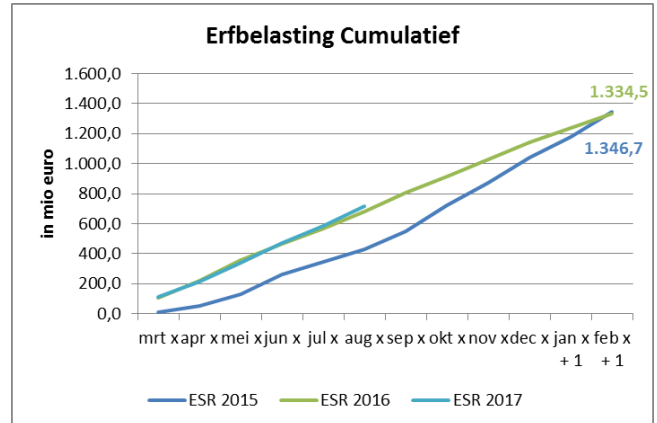
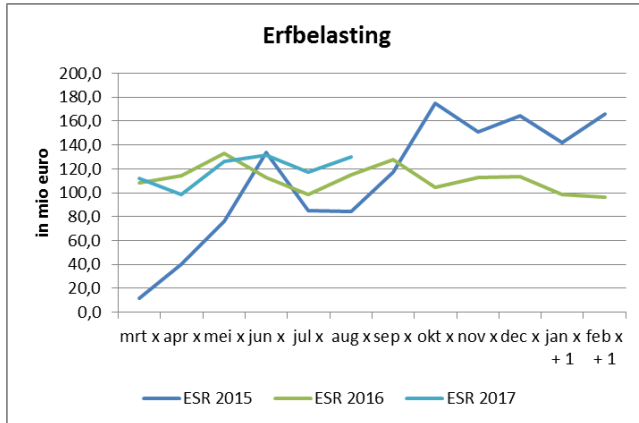
De tarieven voor de belasting op inverkeerstelling zijn sinds 2012 afhankelijk van de milieukeurmerken van de wagen. Technologische evoluties sinds 2012 zorgden voor een erosie van de ontvangsten uit de BIV. Om die erosie terug te draaien werd de formule voor de berekening van de BIV aangepast voor inschrijvingen vanaf januari 2016. Gelet op de doorlooptijd van 1 maand tussen datum inschrijving en verzending van het aanslagbiljet, en een betaaltermijn van 2 maand, uit de tariefaanpassing zich maar vanaf april 2016 in de kasontvangsten.

Erfbelasting

De kasontvangsten van maart X tot en met februari X+1 worden aangerekend op begrotingsjaar X. De verschuiving van 2 maand volgt uit de betaaltermijn van 2 maand rekenend vanaf de datum van verzending van het kohier.

Bij de overname van de inning van de erfbelasting door de Vlaamse Belastingdienst begin 2015 ontstond er een vertraging in de inning van de belastingen. Die vertraging werd in de tweede helft van 2015 weggewerkt.

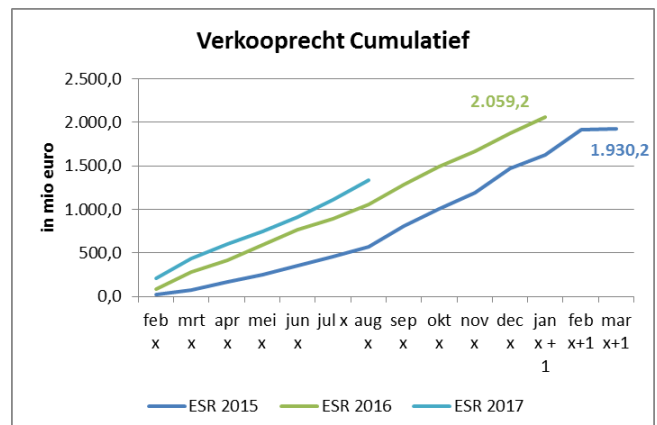
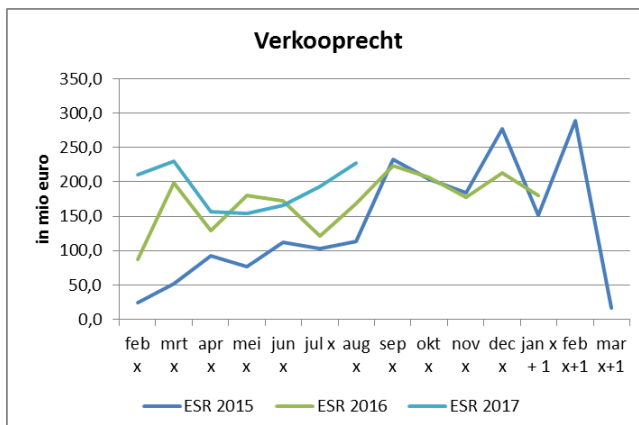

Registratiebelastingen

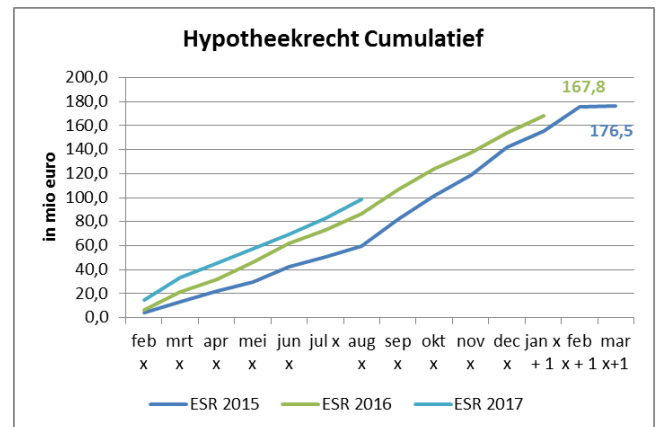
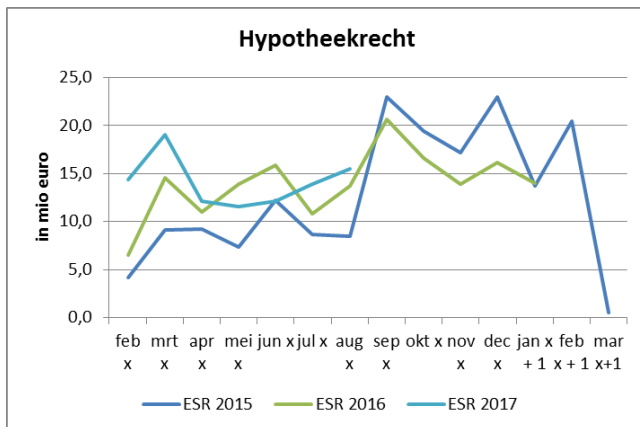
De kasontvangsten van februari X tot en met januari X+1 worden aangerekend op begrotingsjaar X. De verschuiving van 1 maand volgt uit de waargenomen gemiddelde doorlooptijd van registratie van de akte tot betaling van de akte.

Voor het begrotingsjaar 2015 werd een afwijkende regel toegepast omwille van de vertraging die was ontstaan bij de verwerking van de akten ingevolge de overname van de registratiebelastingen door de Vlaamse Belastingdienst. Alle ontvangsten uit akten van 2015 (en vroeger) mochten t.e.m. medio maart 2016 aangerekend worden aan begrotingsjaar 2015. Voor begrotingsjaar 2016 wordt rekening gehouden met de kasontvangsten tot en met januari 2017. Door de gewijzigde aanrekening kon in 2016 geen volledig jaar aangerekend worden, waardoor de ontvangsten uit registratiebelastingen voor de twee begrotingsjaren moeilijk met elkaar te vergelijken zijn.

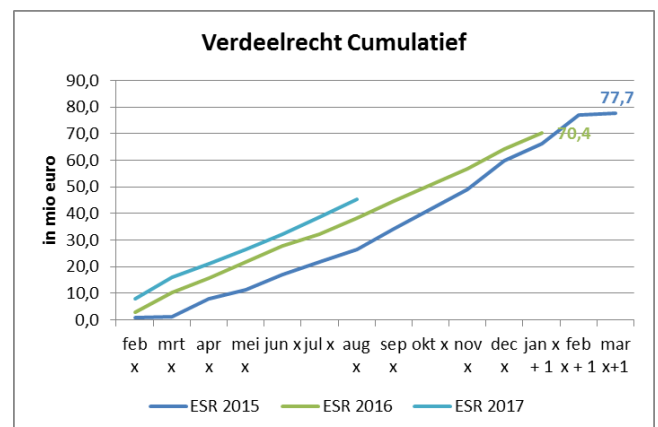
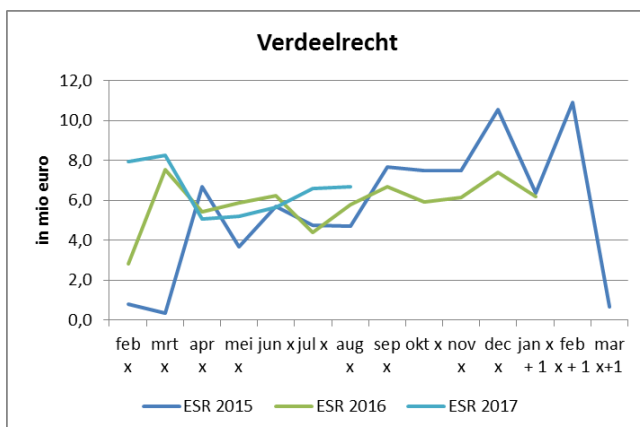
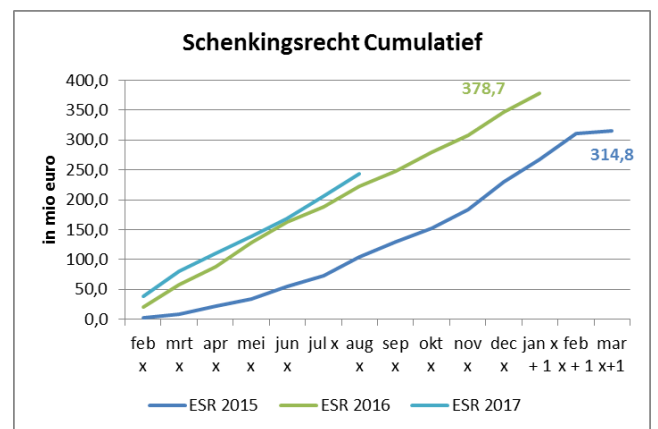
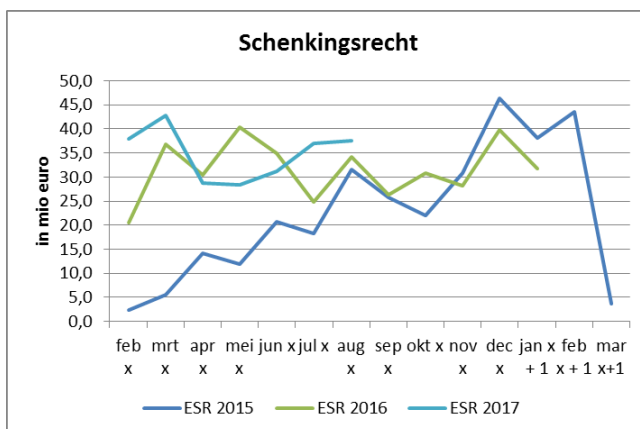
In 2014 hervormde de Vlaamse Regering de woonbonus voor nieuwe leningen vanaf 1 januari 2015. Dit zorgde voor een record aantal transacties in het laatste kwartaal van 2014 en een dip in het aantal transacties in het eerste kwartaal van 2015. Dit vertaalde zich in de ontvangsten uit het verkooprecht in 2015. 2016 was een recordjaar wat betreft het aantal vastgoedtransacties en ook wat betreft de ontvangsten uit verkooprecht. De hausse op de vastgoedmarkt blijft in 2017 vooralsnog aanhouden.

Ook de ontvangsten uit het hypotheekrecht bevinden zich op een hoog niveau, niet alleen door het recordaantal verkooptransacties maar ook door een groot volume aan herfinancieringen ingevolge de lage rente.

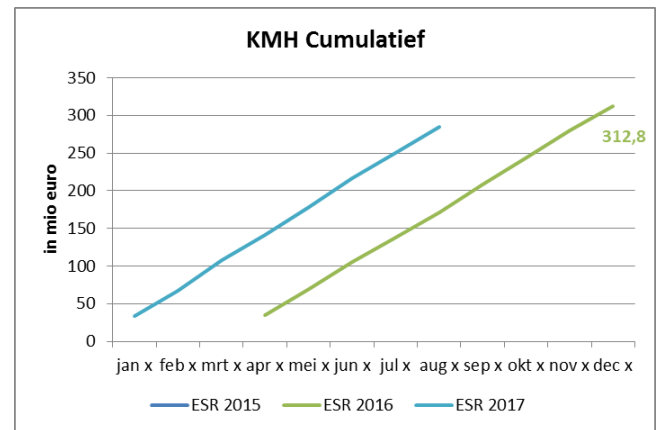
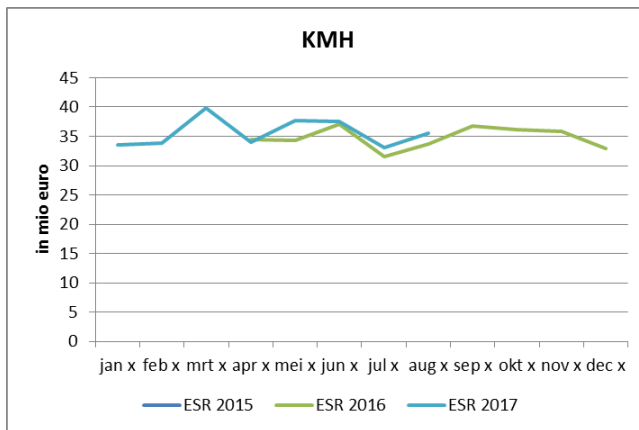

Het schenkingsrecht werd in 2015 hervormd. Voor onroerende schenkingen werden de tarieven verlaagd vanaf juli 2015. Dit zorgde voor een terugval in de onroerende schenkingen in de eerste helft van 2015 omdat burgers hun geplande onroerende schenkingen uitstelden, anticiperend op de verlaagde schenktarieven. Na de invoering van de verlaagde tarieven voor onroerende schenking blijken de ontvangsten uit schenkrechten structureel hoger te liggen. Het verlaagde tarief zorgde voor een toename van het aantal onroerende schenkingen. De stijging van het aantal schenkingen compenseerde ruimschoots de verlaging van de tarieven.

Kilometerheffing

In april 2016 werd de kilometerheffing voor vrachtwagens ingevoerd. De ESR ontvangsten van de kilometerheffing voor begrotingsjaar X bestaan uit aangerekende kilometerheffing en de geïnde boetes voor de periode januari X tot en met december X. De ontvangsten uit de kilometerheffing zijn vrij stabiel als we abstractie maken van de invloed van feestdagen en verlofperiodes op de voertuigbewegingen, en bijgevolg op de ontvangsten.

VOORTDUREND STREVEN NAAR KWALITEIT

Los van de continue procesoptimalisatie binnen de Vlaamse Belastingdienst zelf, worden vanuit derde partijen jaarlijks aanbevelingen aangereikt. Dit kan gaan over aanbevelingen bv. vanuit de Klachtendienst Financiën en vanuit de Vlaamse Ombudsdienst. Hun aanbevelingen en de wijze waarop de Vlaamse Belastingdienst daarmee omgaat, worden in alle transparantie jaarlijks besproken in het Vlaams Parlement.

U vindt hun jaarrapporten eveneens op

<http://www.vlaamseombudsdienst.be/ombs/nl/documentatie/documentatie.html>

KLACHTDIENST

Als u een klacht heeft over de manier waarop de Vlaamse belastingdienst uw dossier heeft behandeld, kan u uiteraard eerst bij de dossierbehandelaars zelf terecht. Daarnaast behandelt de Klachtendienst Financiën kosteloos individuele klachten met betrekking tot het optreden van de Vlaamse Belastingdienst. De klachtendienst maakt – om de onafhankelijkheid te garanderen – geen deel uit van de Vlaamse Belastingdienst zelf, maar wel van het departement Financiën en Begroting.

Let op:

- / voor inhoudelijke betwisting van taxatie- of bezwaarbeslissing moet u een officieel bezwaar indienen of beroep voor de rechtbank aantekenen; dat valt buiten de bevoegdheid van de klachtendienst;
- / alleen klachten met betrekking tot de werking van de administratie van het Vlaamse Ministerie van Financiën en Begroting worden onderzocht. Andere klachten worden doorverwezen naar de bevoegde instantie.

U kan uw klacht indienen via het klachtenformulier op

<https://belastingen.vlaanderen.be/klachtendienst>, of per brief op volgend adres:

Klachtendienst Financiën
Koning Albert II - laan 19 bus 6
1210 Brussel

Elke klacht wordt discreet behandeld; uw privacy wordt gerespecteerd.

VLAAMSE OMBUDSDIENST

Mocht u niet tevreden zijn over de behandeling van uw klacht door de Klachtendienst Financiën, kan u dat in tweede lijn aanklaarten bij de Vlaamse Ombudsdienst. Hij onderzoekt o.m. klachten over de handelingen en de werking van de Vlaamse overheidsdiensten en gaat daarbij bemiddelend optreden. Hij moet dus proberen “de standpunten van de klager en de bestuursinstelling te verzoenen”, zoals het Ombudsdecreet dat bepaalt.

VLAAMSE
BELASTINGDIENST

www.belastingen.vlaanderen.be